

καθιστᾷ ὡς μακρὸν ὕπνον. Ἀπεπλεύσαμεν τὴν ἐπιούσαν κατὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου τὴν πέμπτην ἡμέραν ἐφάνησαν τὰ ὄρη τῆς Τραβαγκόρας, καὶ μετ' ὀλίγον εὐρέθημεν εἰς τὸν ὄρμον τῆς Ἀλεππαίας ἐπὶ τῆς Μαλαβαρικῆς ἀκτῆς· ποταμὸς ἦ μάλλον βραχίων τῆς θαλάσσης ἐκτείνεται ἀπὸ τοῦ ἐμπορικοῦ τούτου ἐπίνειου μέχρι τῆς παλαιᾶς Πορτογαλλικῆς πόλεως Κοχλὶν ὅπου ἡλπίζομεν νὰ εὐρωμεν βοήθειαν καὶ νὰ ἐπιβῶμεν εἰς πλοῖόν τι Εὐρωπαϊκὸν μονόξυλον Ἰνδικὸν μᾶς ἔφερεν ἐκεῖ εἰς ὀλίγας ὥρας. Ἡ πόλις Κοχλὶν ἀπώλεσε τὴν παλαιάν τῆς λαμπρότητα· περιέχει μὲν εἰσέτι λαδὸν πολυάριθμον, ἀλλὰ δυσκόλως γνωρίζονται πλέον εἰς τὴν νενοθευμένην αὐτὴν γενεάν οἱ ἀπόγονοι τῶν συστρατιωτῶν τοῦ Γάμα καὶ ὧλων ἐκείνων τῶν συνοδευσάντων αὐτοὺς τολμηρῶν Πορτογάλων· ἀλλ' ὅμως αἱ ἐλπίδες μας δὲν ἐψεύσθησαν· ἂν οἱ κάτοικοι τοῦ Κοχλὶν δὲν ἔχουσι πλέον ἴδια πλοῖα τῶν, κατασκευάζουσιν ὅμως δι' ἄλλους· τὸ ξύλον τοῦ τέλ ὅπερ μεταχειρίζονται καὶ ὅπερ εἶνε σχεδὸν ἀδιάφθορον, καθιστᾷ τὴν κυρίαν ἀξίαν τῶν κατασκευῶν τῶν, καὶ διατηρεῖ εἰσέτι παρ' αὐτοῖς ταύτην τὴν μόνην καὶ τελευταίαν βιομηχανίαν. Κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἀφίξεώς μας εὐρίσκοντο πολλὰ μεγάλα πλοῖα ἐπὶ τῶν ναυπηγείων, καὶ πρὸ ὀλίγου εἶχε ῥιφθῇ εἰς τὴν θάλασσαν τὸ ἡμικροτον (brick) ὁ Γρηγόριος, διωρισμένον διὰ τὴν νῆσον Μαυρίκη· τὸ ἡμικροτον τοῦτο ἐγένετο ὁ σωτήρ μου μετὰ δύο μῆνας ἔμελλε νὰ ῥίψῃ τὴν ἄγκυραν ἐμπροσθεν τῆς πόλεως τοῦ λιμένος Λουδοβίκου, καὶ νὰ μὲ ἀποδώσῃ εἰς τὴν θετὴν πατρίδα μου.

• Ρ. Δρουίνος.

Η ΠΡΕΣΒΕΙΑ

τοῦ Λόρδου Οὐϊτμόρου εἰς Κίνα.

Ἄν ὁ κόσμος ὅλος ἐγνώριζε τὴν θελκτικωτάτην πόλιν Σάν-τσου-φου (1), ὁ κόσμος ὅλος ᾔθελε δραπετεῦσαι ἀφ' ὅλα τὰ μέρη τῆς γῆς, καὶ ἔλθει νὰ κατοικήσῃ εἰς αὐτήν. Εἰς τὸ οὐράνιον κράτος δὲν ὑπάρχει χώρα ὡς τὴν Τόγκ-τσου-φου. Οὕτε τὸ Καντόν, ἡ ἐμπορικὴ πόλις παραβάλλεται πρὸς αὐτήν, οὔτε τὸ Πεκίν, ἡ ἱερὰ πόλις, οὔτε ἡ Ζε-βλ, ἡ ταταρικὴ πόλις, οὔτε ἡ Λιν-σιν-σχου, ἡ θρησκευτικὴ πόλις, ἥτις ἔχει παγόδαν ἐπιτάδομον, καὶ ἐπικάθηται ἐπὶ τῶν δύο ὀχθῶν τοῦ Ἰουν-λεάγκ-ω. Οἱ Κινέζοι ἔχουσι τὴν παροιμίαν ταύτην· Εἰς τὸν οὐρανὸν εἶναι ὁ παράδεισος, ἀλλ' εἰς τὴν γῆν εἶναι ἡ Ἄν-τσου-φου, παροιμία ἐκφραστικωτάτην. Πανταχοῦ ἡ παροιμία ἐστὶν ἀνθρωπινῇ ἀλήθεια, ἀλλ' εἰς Κίνα ἡ παροιμία ἐστὶ λόγος θεοῦ. Ὁ ἀρικνούμενος εἰς Τόγκ-τσου-φου εἶτε διὰ τοῦ Βαγκ-ὲ ἡ κεντρικοῦ ποταμοῦ, εἶτε διὰ τοῦ Πέι-θ, εἶτε διὰ τῆς μεγάλης βασιλικῆς διόδου, δὲν δύναται νὰ ἰδῇ ἐπὶ τῆς γῆς οὐδὲν θαυμασιώτερον τῆς πόλεως ταύτης. Ἀλλὰ φεῖ! οὐδεὶς ποτὲ ἀφίχθη εἰς Σάν-τσου-φου, ἐκτὸς μόνου τοῦ Λόρδου

Μακαρτνέη, τοῦ ἱεραποστόλου Λεκόμτου, τοῦ Κ. Ὑτνέρο, καὶ τοῦ Λόρδου Ἀρχούρστου.

Ὁ Κινεζικὸς οὗτος παράδεισος κεῖται ὑπὸ τῇν τριακοστὴν μοῖραν πλατύος δι' ὃ οἱ ἀπόμαχοι Μανδαρίνοι, οἱ πεπαυμένοι ἢ παρητημένοι κολλᾶσι ἢ ὑπουργοί, οἱ πλουτίσαντες ἔμποροι, ἀναχωροῦσιν ἀπὸ τὸ Πεκίν καὶ τὴν Ζε-βλ, καὶ ἔρχονται εἰς τὴν θερμὴν καὶ ἡδυπαθὴ καθέδραν Σάν-τσου-φου. Ἡ περίξ χώρα ὁμοιάζει ἀπέραντον κινεζικὸν τάπητα, οὕτως παρφαί εἰσὶν οἱ δύο ὀρίζοντες. Μακρὸθεν δὲ ὁρώμενα καὶ αὐτὰ τὰ ὄρη φαίνονται ὡς ἐπεργασμένα διὰ τῆς βελόνης μιᾶς τῶν ἐπιτηδαιτέρων ποικιλιτῶν τῶν ἀνακτόρων Ἰουν-μίν. Ἐπ' αὐτῶν θάλλει πρασίνη καὶ βαθεῖα χλόη, καὶ ἐπὶ τῶν ἀμφιθεατροειδῶν βαθμίδων αὐτῶν ἐγείρονται παγόδοι, μίος, λαμαϊκά μοναστήρια, ἀγροικίαι, ὧν τὰς στέγας καὶ τοὺς θόλους ἐπισκιάζουσιν, ὡς πτερὰ, ἐρυθρὰ βαμβακίδενδρα, ἀλόαι καὶ φοίνικες. Εἰς δὲ τὴν πεδιάδα καὶ τοὺς ὀριζῶνας γέφυραι ἐκ πυρροποικίλου ἐπιδαίνουσιν ὧλων τῶν καμπῶν τῶν χειμάρων, ὧλων τῶν κλάδων τῆς μεγάλης διόδου, καὶ παραδοξόμορφοι λέοντες ἐπικάθηται ἐπὶ τῶν κίωνων ἐκάστης ἀψίδος αὐτῶν, καὶ φαιδρύνουσι τοῦ πεδίου τὴν ὕψιν. Ἐπὶ τῶν σκαπτικῶν τῶν μορφῶν ἐπιφαίνεται ἀνθρώπων μειδιάμα, καὶ ἡ χαίτη των, εἰς κομψοὺς ἰούλους συνεστραμμένη, φαίνεται ὡς ἂν εἶχε τὴν βοστρυχίαν ψαλλίς κυρέως. Οὕτως οἱ Κινέζοι ἐξυβρίζουσι τὴν μεγαλειότην τῶν λεόντων. Εἰς τῶν προαστίων τὰ περίξ φαίνονται ὠραῖοι οἰκίσκοι, ὁποῖους ἐν Εὐρώπῃ ἐπὶ μόνων τῶν παραπετασμάτων βλέπομεν ἐξωγραφημένους, συνεσσευμέναι σκιάδες, ἐλαφραί ὡς κλωβοὶ πτηνῶν, καὶ συνδεδεμένοι πρὸς ἀλλήλους διὰ στῶν ἐξ ὀλοχρύσων δικτυωτῶν, καὶ ὑδραγωγείων ἐξ ἰνδοκαλάμων. Αἱ θύραι τούτων ὧλων ἀνοίγονται εἰς γεφύρας ἐναερίους, συνδεούσας τὰς ὀχθὰς ἐπιτοκωμάτων λιμνῶν, ὧν τὰ ἥρεμα ὕδατα κατακαλύπτονται ὑπὸ στρώματος τοῦ ἱεροῦ ἄνθους λίε ν-ο-ύ-ας, προσφιλοῦς εἰς τοὺς πένητας. Παμπληθὴ δὲ δενδρόλλια, ἐκ φύσεως μὲν προωρισμένα ν' αὐξήσωσιν, ἀλλὰ καταδεδικασμένα ὑπὸ τῆς τέχνης τοῦ Κινέζου κηπουροῦ νὰ μείνωσιν αἰώνως ναννοφυῇ, φύονται καὶ παντίως συμπλέκονται παρὰ τὰς ὀχθὰς τῶν ὑδάτων, ἡδονικῶς σκιαζόμενα πρὸς μεσημβρίαν ὑπὸ τὰς σκιάδας τῶν ἰδιοκτητῶν των. Οἱ γαλιναῖοι δὲ οὔτοι κῆποι μόνον ἦχον ἀκούουσι τὸ δῆυ ἄσμα τοῦ Τέχ-τσέ, τοῦ ἀλειτουργικοῦ πτηνοῦ, οὐ ἢ πτέρυξ ψαύει τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕγρου καθρέπτου, καὶ οὐ τὸ βλέμμα ἀνακαλύπτει τὸν ἰχθὺν ἀκόμη καὶ ὑπὸ τοὺς πλευστοὺς τῆς νυμφαίας τάπητας.

Μετὰ τὸ ἀρελὲς τοῦτο προοίμιον ἂς προβῶμεν εἰς τὴν ἐξιστέρησιν θλιβερᾶς σκηνῆς ἀληθῶς συμβάσης, ἥτις εἶναι συγχρόνως καὶ διδαγμα.

Τὴν 22 Σεπτεμβρίου 182... ἄπειρον πλῆθος λαοῦ εἶχε συρρεύσει ἐμπρὸς τοῦ ναοῦ Τσιν-ν-τὰ-Κουάν-μιν, (τὸ ἀληθῶς μέγα καὶ ἐκθαμβωτικῶς) ὅλα δὲ τὰ μουσικὰ ὀργανοὶ τοῦ περιφύμου Κέξ ἐφ' ὅλης τῆς ὁδοῦ Οὐάμ-ε, ἐπὶ μιᾶς ὀλοκλήρου ὥρας ἐσήμεινον μεσημβρίαν, καὶ σχινοβάται, καὶ θαυμαστοί, καὶ γόνιτες, καὶ γαλῶν πωληταί, καὶ ψάλλται διαβρῆγνύμενοι, συνεμίνυον τὰς κραυγὰς των, ὅλας εἰς ἀποξυνομένας, μετὰ τῆς ἀλλοκότου μουσικῆς τῶν ὀργάνων καὶ ὅλα δέματα πλήκτρων συνετριβόντο ἐπὶ τοῦ λθ, τοῦ ἐθνικοῦ ὀργάνου, καὶ χαλκᾷ πέταλα ἐξεδέροντο διὰ σιδηρῶν δυνάμεων καὶ συνετριμμένα ὑαλῖα ἐπινάζοντο ἐν δὲ σφαίρων μεταλλίνων, καὶ πυροτεχνήματα ἀνήπτοντο ἀπέναντι τοῦ ἡλίου, καὶ ἐν γένει ἡ πόλις Τσάν-Τσου-φου ἐφάνετο ὡς παραφρο-

(1) Κατὰ τὴν συνήθειάν των οἱ ὀδοιπόροι βαπτίζουσι μὲ διάφορα ὀνόματα τὴν Κινεζικὴν ταύτην πόλιν. Μὴ ἐκδιόμενος νὰ διακρίνω μεταξὺ ὧλων αὐτῶν ποῖον εἶναι τὸ ἀληθές, θὰ τὰ μεταχειρισθῶ ὅλα, βέβαιος ὢν ὅτι θὰ περλαίψω μόνον τὸ ἐν Κίτῃ ἀληθὲς εὐχρηστον.

νοῦσα. Τοῦτο δὲ διότι μέγα συνέβαινε συμβᾶν ἐν αὐτῇ· ὁ Λόρδος Οὐίτμόρος ἀπεβιδάζετο ἐμπρὸς τοῦ οἴκου τοῦ Κολάου (ὑπουργοῦ) Τσίιν. Ἄλλον ἀπὸ τοῦ Λόρδου Μακαρτινέη καὶ τοῦ Λόρδου Ἀμχούρτου ποτὲ πλέον ὁ κίτρινος ποταμὸς δὲν ἔφερεν εὐρωπαϊὸν εἰς τὴν μεγάλην πόλιν, τὸν παράδεισον τῶν Κινέζων.

Ὁ Λόρδος Οὐίτμόρος ἦν πενήντηκα καὶ δύο ἐτῶν τὴν ἡλικίαν καὶ εἰς τὸ Φόρειν ὀφφίς (ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν τῆς Ἀγγλίας) εἶχε φήμην διπλωματικῆς πολυπειρίας καὶ ἰκανότητος, ὥστε ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν Λόρδος Βαθούρτος ἔλεγε περὶ αὐτοῦ. « Ἄν δὲν ἦμην Λόρδος Βαθούρτος, ἤθελα νὰ εἶμαι Λόρδος Οὐίτμόρος » καὶ τίς ἀγνοεῖ ποίαν ραδιούργον κεφαλὴν ἔφερον τοῦ Λόρδου Βαθούρτου οἱ ὦμοι ! Ἀλλὰ τίς ἦν ἡ ἀποστολὴ τοῦ Λόρδου Οὐίτμόρου ; Ὡς πᾶσα διπλωματικὴ ἀποστολὴ ἦν διπλῇ. Τὸ μὲν πρόσχημα ἦν ὅτι ἤρχετο νὰ συγχαρῇ τὸν εὐτυχῇ διάδοχον τοῦ Τσίεν-λὸγγ, ἡ δὲ ἀλήθεια ὅτι ἤρχετο νὰ βολεδοσκοπήσῃ τὴν ἀπέραντον ταύτην λίμνην, ὅπου σήπονται τριάκοντα τρία ἑκατομμύρια Κινέζων· ἤρχετο νὰ διατρύχῃ τὸν εἰς τὴν σφαῖραν ἡμῶν προσηρτημένον παράσιτον τοῦτον πλανήτην, καὶ νὰ ψαύσῃ τὰς τρωτὰς αὐτοῦ ζώας, ἐν περιπτώσει μέλλοντός τινος πολέμου.

Ὁ Νεὸς Αὐτοκράτωρ εἶχε μάθει ἐκ στόματος αὐ-

τοῦ τοῦ Τσίεν-Λογγ ὅτι τὸ οὐράνιον κράτος δὲν εἶχεν ἀφορμὴν νὰ εὐχαριστηθῇ πολὺ ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Λόρδου Μακαρτινέη καὶ τοῦ Λόρδου Ἀμχούρτου. Ἐπομένως ἐταράχθη μαθὼν τὴν ἀφίξιν τοῦ Λόρδου Οὐίτμόρου. Ἀλλ' ὕπουλος, ἢ μᾶλλον αὐτόχρημα Κινέζος ὢν, δὲν ἀπηγόρευσε διὰ τῆς βίας τὰς ἐρεύνας τοῦ Ἀγγλου Πρέσβως, ἀλλ' ὥργανισεν ἐν μυστικῷ συμβουλίῳ μετὰ τῶν Κολάων καταχθόνιον συνομισίαν, ἧς ἡ ἐπιτυχία ἦν ἀσφαλὴς, ὡς ὅλων τῶν σχεδίων ὅσα ἐτεκταίνοντο ἐν τοῖς ἀνακτόροις τῆς Ζέ-βλ.

Ἐπάρχουσιν εἰς τὴν γῆν κυβερνήσεις μεταχειριζόμεναι ἀποτρόπαια μέσα ὅταν θέλωσι ν' ἀπαλλαγῶσιν ἐπιτήμου τινὸς κατασκόπου. Οὕτως ἀναφέρονται πρέσβεις φονευέντες δι' ἐνέδρας, καὶ ὢν ὁ θάνατος ἀπεδόθη εἰς τοὺς ληστές. Ἄλλους προσέβαλεν ἐν ταῖς βασιλικαῖς θήραις σφαῖρα θανατηφόρος, διευθυνομένη κατ' ἐλάφου ἢ ἀγριοχοίρου τινός· ἄλλους τέλος ἐφόνευσεν ἡ ἀκρασία δαίπνου παρασκευασθέντος ὑπὸ ἐμπείρου ἀλχημιστοῦ. Ἀλλ' οἱ Κινέζοι δὲν γνωρίζουσι τὰς μεθόδους ταύτας· προσέτι δὲ καὶ οἱ νόμοι τοῦ Λι-κί καὶ τοῦ Μενού τοὺς ὑποχρεοῦσι νὰ σέβωνται τὴν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων, καὶ οὕτε νὰ χύνωσιν ἀνθρώπινον αἷμα, οὕτε νὰ γίνωνται τῆς χύσεως αὐτοῦ αἵτιοι, καὶ οἱ Κινέζοι εἶναι δοῦλοι τῶν θρησκευτικῶν νόμων τῶν.

Ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Κίνας.

Ἦντε κατὰ τοῦτο ὁ Λόρδος Οὐϊτμόρος ἦν ἐντε-
λῶς ἄρσος, διότι ἐγνώριζε τὸν Δι-κί καὶ ἤξευρε
τὸν Μενδὸν ἐκ στήθους, καὶ τὸν Κονφούκιον τὸν
εἶχε σπουδάζει ἐν πρωτοτύπῳ. Ἐπομένως ποτὲ οὐδ'
ὁ ἐλάχιστος φόβος δὲν τῇ ἐπαίχετο στὰν ἔτρωγε
τὸ Διεν-θάς, ἢ καρύκευμα καλίκων μελίας, ἢ στὰν
ἔπιπεν ἀρεψήμα ἀνθους τείου, τὸ λεγόμενον τ σά-
οὐά β. Δι' ὅ καὶ, εἰς τὸ κέντρον ἀριχθεῖς τῆς Κίνας, ὁ
Λόρδος Οὐϊτμόρος ἐνδύμιζεν ὅτι εὐρίσκεται ἐν μέσῳ τῷ
Λονδίῳ, καὶ ὁ οἶκος τοῦ Κολάου Τσὶν τῷ ἐφαίνετο
ἐπίσης ἀσφαλὴς δι' αὐτὸν, ὡς τὸ γραφεῖόν του ἐντὸς τοῦ
μελαγχολικοῦ Κήπου τοῦ Οὐάιτ-Ἀλλ.

Ταύτην δὲ τὴν νύκτα ἔμελλε κατὰ πρῶτον
ν' ἀναπαυθῇ ὁ Λόρδος Οὐϊτμόρος, διότι ἀπὸ τῶν
ἐκβολῶν τοῦ Κιτρίνου ποταμοῦ ποτὲ δὲν ἀπήλαυσε
τὴν ἡδονὴν μαλακοῦ στρώματος, οὔτε ἀνεπαύθη παν-
τάσιν εἰς τὴν ἐπαρχίαν Σάγγ-Τοῦγγ, οὔτε
εἰς τὰς ὄχθας τῆς λίμνης Ἐμὶγγ, τῆς ὀριζομένης
ὑπὸ τῶν Κιανῶν ὀρέων, οὔτε ἐν τῇ ὠραίᾳ πύλῃ Νάν-
Τιν-Σιέν, τὴν ζωγραφικῶς ἐπικαθημένης ἐπὶ τῆς ἀρι-
στερᾶς ὄχθης τῆς αὐτοκρατορικῆς διώρυγος. Ὁ Κο-
λάος, ὅστις τὸν ἐφιλοξένοι περιποιητικώτατα ἐν τῷ οἴ-
κῳ του τῆς Τόγγ-Τσοῦ-φού, τῷ εἶπε τέσσαρας
στίχους τοῦ ποιητοῦ Κάγγ-Ἰ, οἵτινες, διατηρουμέ-
νης τῆς χαρακτηριστικῆς αὐτῶν βραχύτητος, δύνανται
νὰ μεταφρασθῶσιν ὡς ἐφεξῆς·

Πρώτη
Δεῖπνον
Ὑπνον
Σκότη.

Ἡ δὲ μετάφρασις αὐτῆς πρέπει ἀκόμη νὰ μεταφρασθῇ
ὡς ἐφεξῆς· Αὕτη εἶναι ἡ πρώτη νύξ σας·
πρέπει ἀφ' οὗ ἐδεῖπνήσατε νὰ παραδο-
ῇτε εἰς τὸν ὕπνον, καὶ νὰ κοιμηθῇτε
ἐν ὁσῷ δαρκοῦσι τῆς νυκτὸς τὰ σκότη.
Αἰσχρὰ παράφρασις ἀναξία τοῦ πνεύματος τῆς Κινε-
ζικῆς γλώσσης, τόσο φειδωλῆς περὶ τὰς λέξεις,
ὥστε ὁ Κινέζος προτιμᾷ νὰ φανῇ σκοτεινὸς μᾶλλον
παρὰ φλόαρος.

Ὁ Λόρδος Οὐϊτμόρος, καταπιὼν κοτύλην ἀρεψή-
ματος νομαρίας, ἐξετάσθη ἐπὶ τῆς κλίνης του, καὶ
ἔσφιζεν ἑαυτὸν ἀπαλῶς εἰς τὰς ἀγκάλας του, παρη-
γορούμενος ὑπὸ τῆς ιδέας ὅτι ἤθελε τέλος κοιμηθῇ
δέκα ὥρας ἐπὶ στερεᾶς γῆς. Ὁ γλυκὺς ὕπνος κα-
τήρχετο ἤδη ἐπὶ τῶν βλεφάρων του, στὰν ἠκούσθη τὸ
προανάκρουσμα νυκτερινοῦ κώμου πρὸ τῆς πύλης τῆς
φιλοξένου οἰκίας. Εἰς τὴν Κίαν δὲ, ὅτε ὁ κώμος
τελῆται πρὸς τιμὴν μεγιστάνος τινός, οὔτως χρεω-
στεῖ νὰ ἐξέλθῃ εἰς τὸν ἐξώστην, καὶ ἀνὰ πᾶν τέ-
ταρτον ὥρας νὰ χειροκροτῇ, ὡπὼν τοὺς δύο του λι-
χανοὺς μέχρι τῶν ὠτίων του, καὶ κινῶν ἐλαφρῶς τὴν
κεφαλὴν πρὸς δεξιὰ καὶ πρὸς ἀριστερά. Ὁ Λόρδος
Οὐϊτμόρος ἦν δοῦλος τῶν ξένων ἐθιμοταξιῶν, ὡς
χρεωστὴ νὰ ἦναι πᾶς καλὸς διπλωμάτης. Ἐγέρθει
ἐπομένως, ἐνεδύθη, ἐφόρεσε τὰ χειρόκτια του, καὶ
ἐφάνη εἰς τοῦ κοιτῶνός του τὸν ἐξώστην. Ἡ κινεζι-
κὴ μουσικὴ ἐπλημύρει τὴν ὁδὸν ὡς χεῖμαρος ἀρμονίας
ἀκατονομάστου. Οὐδέποτε εἰς τὰς συνελεύσεις τῆς
ἐδοῦ Ἰορδάνου ἐν Λιβερποὺλ τῆς Ἀγγλίας, οἱ μου-
σικοὶ τῆς ἐταιρίας τῆς ἐγκρατείας ἐν τῇ μέθῃ
δργίων καὶ συμποσίου δὲν ἠτοσχεδίασαν τοιοῦτο μέλος.
Τὸ μουσικὸν διευθυντήριον τῆς Τόγγ-σοῦ-φού εἶχε
συναθροίσει ἀφ' ὅλας τὰς Παγγίδας ὅλα τὰ ὠτικοτό-
να του ὄργανα, καὶ τὸ Σάμμ-ζὶνν μὲ τὴν βα-
ρεῖαν διαπασῶν, καὶ τὸ δίσχορον ὡὐτ-κὸμμ, ἔχον
πληκτραν ἱππίων τριχῶν, καὶ τὸ ἀείποτε βραγχῶ-

δες ῥ' ζὶνν, καὶ τοὺς ὀξεῖς καλαμίνους αὐλοὺς,
καὶ τὸ τσοῦ-κού, κινούμενον ὑπὸ ῥάβδον ξυλίνην, καὶ
τὸ βὶν καὶ τὸ σιτάρ, καταγωγῆς Ἰνδικῆς. Εἰς τὸ
καταχθόνιον τοῦτο ἡραίστιον, εἰς τὴν ἐκρηξίν ταύτην
δικτωρῶν ἤχων, προσῆδε χορὸς βρεφικῶν κριγμῶν
καὶ νικουρισμάτων· αἱ δὲ βραχθαίως καταφερόμεναι ἀ-
φανεῖς αὗται ῥίμαι, διετρύπων τὸν ἐχέσαρκον ἀγ-
γλικὸν ὑπενδύτην τοῦ Λόρδου Οὐϊτμόρου, καὶ μετ'
ἐκθύμου σκληρότητος κατεσπάραττον τὴν πρεσβευτι-
κὴν του ἐπίδερμίδα.

Μία τῶν ῥητῶν παραγγελιῶν τοῦ Λόρδου Βαθούρ-
στου ἦν καὶ αὕτη· «Οὐϊτμόρε, φιλτατε. Εἰς τὴν Κί-
ναν οὐδὲν ἄς μὴ σὲ ἐκπλήττη. Παραδέχθητι τὸ
σύνθημα τοῦ συγγενούς σου Βολιγγβρόκου «οὐ δὲν
θαυμάζειν»· Θεωρεῖ τὰ πάντα ὡς φυσικά. Ἄκουε
τὰ πάντα, πρόσεχε εἰς πάντα, καὶ ποτὲ μὴ πα-
ραπονῆσαι.»

Ὁ δὲ Λόρδος Οὐϊτμόρος, εὐπειθεὶς στρατιώτης
ὢν τοῦ μεγαλοῦ διπλωματικοῦ στρατοῦ, εἶχεν ἀ-
ποφασίσει ν' ἀκολουθῇ τὴν ἔλαβε διαταγὴν μέχρι
τῶν ἐσχάτων αὐτῆς συνεπιῶν.

Ἐπομένως ἤκουσε τὸν κώμον μέχρι τοῦ τελευ-
ταίου του τόνου, καὶ, στὰν ἀπεσύρετο, ἔστησαν ὑπὸ
τὸν ἐξώστην του πεντήκοντα πυροτεχνήματα ἐκ τοῦ
ἐργοστασίου τοῦ Ψέ-Λι, τοῦ κυριωτέρου τατάρου πυ-
ροτέχνου τῆς Ζέ-δλ.

— Τὸ ἀληθὲς εἶναι, ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν ὁ Λόρδος
Οὐϊτμόρος, ὅτι μὲ δέχονται ὡς πρέσβυν, καὶ μοὶ
ἀποδίδουσι τὰς εἰς τὴν ἀξίαν μου ἀνηκούσας τιμὰς.
Δὲν ἤμπορῶ διὰ τοῦτο νὰ παραπονῆθῃ. Θὰ τοῖς
ἤμην ὅμως πολὺ εὐγνωμονέστερος δι' ὅλας τὰς φι-
λοφρονήσεις ταύτας, ἂν εἶχα κοιμηθῇ τοῦλάχιστον
μῖαν νύκτα.

Τὸ πυροτέχνημα διήρκεσε δύο ὥρας, καὶ ἐπερατώθη
διὰ λαμπρᾶς παραστάσεως δεικνυούσης τὴν σελήνην πο-
λεμουμένην ὑπὸ κυανοῦ δράκοντος· δραγμὸς δὲ χιλίων
πυροσφρότων ὁμοῦ ἐπανηγύρισε τὴν νίκην τῆς σελή-
νης κατὰ τοῦ αἰωνίου ἐχθροῦ της.

Μετὰ τὴν μουσικὴν καὶ τὰ πυροτεχνήματα ἐπε-
κράτησεν εἰς τὴν ὁδὸν σιωπῇ, τοῦτέστι φορητὸς
θόρυβος, καὶ ὁ Λόρδος Οὐϊτμόρος κλειτὰς τὸ πα-
ράθυρον, ἔσβυσε τὰ πυρσόκροτα τῶν φυσιγγίων ὅσα
πρὸς ἰδιαιτέτην τιμὴν του ἐρρίφθησαν εἰς τὸν θάλα-
μόν του, καὶ κατεκλίνθη αὖθις, ὅπως ἰάνη διὰ τοῦ
ὕπνου τὰς ἀμυχὰς τῆς ἐπίδερμίδος του, καὶ κατευ-
νάσῃ τοῦ αἵματος του τὴν παραχρῆν.

Ἄλλ' ὁ ὠρολόγοις Κόξ εἶναι, εἰ καὶ ἐν ἀθω-
ότητι καὶ ἀγνοίᾳ του, μία τῶν πληγῶν τῆς Κίνας·
Δὲν ὑπάρχει οἶκος ὁπωσὺν μέγας, χωρὶς καὶ ἐνὸς
κᾶν μουσικοῦ ὠρολογίου τοῦ Κόξ, καὶ ὁ Κινέζος
δίδει εὐχαρίστως ὅλας του τὰς γυναῖκας ἀντὶ τοῦ
θησαυροῦ τούτου. Τὸ ὠρολόγιον τοῦ Κολάου ἦν πε-
ρίφημον ἐν Τόγγ-Τσοῦ-φού, καὶ καθύπερος σύμπτωσις
εἶχε θέσει τὸ Κόξικὸν ὠρολόγιον εἰς τὸν κοιτῶνα τοῦ
Λόρδου Οὐϊτμόρου. Τὸ ὠρολόγιον ἤρχισε λοιπὸν νὰ
σημαίνει μεσονύκτιον. Δὲν εἶναι δὲ ὁ Κόξ μηχανικὸς
μόνον ἀσύγκριτος, ἀλλ' εἶναι συγχρόνως καὶ ποιητὴς
καὶ φιλόσοφος· δι' ὅ καὶ εἰς ὅλας τὰς ὥρας διεμάρψωτε
φυσιογνωμίαν ἰδιαιτέραν, καὶ ἤθελε θεωρῆσαι ἀμαρτήματα
νὰ δώσῃ εἰς τὸ μεσονύκτιον τὴν φωνὴν τῆς μεσημβρίας.
Οὐδὲν εὐθυμότερον τοῦ χαρακτηῖρος τῆς μεσημβρίας
τοῦ. Ἡ γλώσσα τοῦ κώδωνος ἀναπέμπει πρὸς τὸν
ἥλιον, εἰς τὸ ζενίθ εὐρισκόμενον, χρυσῇν δέσμην με-
λωδικῶν τόνων. Ἀλλὰ τὸ μεσονύκτιον διαφέρει με-
γάλως κατὰ τὰς ιδέας τοῦ Κόξ.

Ὁ Λόρδος Οὐϊτμόρος τὸ ἔμαθε θυσίᾳ τοῦ ὕπνου

του· διότι πρῶτον μὲν ἐσήμανε τὸ μουσικὸν ὥρο-
λόγιον δυωκαίδεκα πένθιμα καὶ βραδέα κτυπήματα,
εἰς ἃ προσέσταινον ὀρθοὶ τοῦ 'Γούγγου, καὶ νυκτι-
κόρακος κοπετός. Εἰς ἕκαστον κτύπημα τ' ὥρολόγιον
ἐφαίνετο ὡς ἐκπνέον, δίκην ἐμφύχου ὄντος, καὶ τὸ
ἐπόμενον κτύπημα τοσοῦτον ἐβράδυνεν, ὥστε ἐνόμι-
ζες ὅτι ἡ ἀγωνία ἐβραυσε τοὺς χαλκοὺς πνεύμονάς
του, καὶ ὅτι ἡ δωδεκάτη δὲν θέλει σημάνει.

Τέλος ἦτον μία ἡ ὥρα μετὰ μεσονύκτιον, ὅταν
ἔπαυσε τὸ ὥρολόγιον ἀναγγέλλον τὸ μεσονύκτιον.
Δωδεκάκις ἠθέλησεν ὁ Λόρδος Οὐίτμόρος νὰ ἐγερεθῇ
καὶ νὰ συντρίψῃ τὸ ἔργον τοῦ Κόξ, ἀλλ' αἱ ὁδηγίαι
τοῦ Λόρδου Βαθούρστου ἀνεχάιτισαν τὸν ἥδη ἐπὶ
τῆς μηχανῆς ἀπαισίως ἐπιχειρούμενον βρεταννικὸν
γρόνθον του. Ἡ 'Ηχώ ἐπανελάβεν ἀκόμη ἐπὶ τινα
καιρὸν ἐντὸς τοῦ κοιτῶνος τὸ τελευταῖον κτύπημα,
μὲ τόνον ὑποτρέμοντα, μεταλλικὸν καὶ ὀρνυθῶδη.
Τέλος πάντων! εἶπεν ὁ Λόρδος Οὐίτμόρος, ἐτελεί-
ωσθε! θὰ κοιμηθῶ.

'Αλλ' εἰς τὰ Κοξικά ὥρολόγια τὰ δώδεκα κτυπή-
ματα τοῦ μεσονυκτίου εἶναι πάρεργα μόνον, καὶ
δύνανται χρεῖας τυχεύσης νὰ θεωρηθῶσιν ὡς προσίμιον
ἢ ὡς δωδεκάχρονον προανάκρουσμα τοῦ ἐν ταῖς
θαυμασίαις ἐλατηρίαις ἐκείναις διεσκευασμένου με-
γάλου λυρικοῦ δράματος. — Ὁ Κόξ δὲν θεωρεῖ τὰς
ῥάας ὡς πᾶς συνήθης ὥρολογοποιός. "Ὅλον τὸ
Λονδῖον τὸ γινώρξει τοῦτο, καὶ ὁ Λόρδος Οὐίτμό-
ρος ἔπρεπε νὰ τὸ ἠξεύρῃ εἰς τὸν οἶκον τοῦ Κο-
λάου Τσίν. Ἐπομένως τόνος διάτορος, πλήρης στε-
ναγμῶν καὶ δακρύων, ἀνεπήδησεν ἀπὸ τοῦ ὥρολο-
γίου εἰς τὰ στιλβώματα, εἰς τὰ μαλθώματα, εἰς τὰ
σινουρήματα τοῦ ἡχηροῦ τούτου κοιτῶνος, καὶ τὸ
ὥρολόγιον ἤρχισε τὸν ὕμνον τοῦ Λουθήρου, τὸν με-
λοποιηθέντα ὑπὸ τοῦ 'Ανδέλου. Great god what
do I see and hear! 'Αλλὰ τὸ ἐλάττωμα οὔτε τῶν
ὕμνων τοῦ Λουθήρου, οὔτε τῶν μελωδιῶν τοῦ 'Αν-
δέλου δὲν εἶναι ἡ μεγάλη βραχυτής· καὶ ὁ Κόξ
ἐφρόντισεν ἐπιμελῶς νὰ μὴ τοῖς ἀφαιρέσῃ διὰ τῆς
φωνῆς τῶν ὥρολογίων του οὔτε μίαν συλλαβὴν, οὔτε
ἓνα τόνον. Ὅταν ἤκουσεν ὁ Λόρδος Οὐίτμόρος τὴν
γοερὰν κραυγὴν τῶν χαλκῶν σπλάγγων τοῦ Κόξ,
τὴν ἀναπνευσθεῖσαν μετὰ τὸν πρῶτον τούτων στίχον,
"Ἵψιστε θεε, τί βλέπω καὶ τί ἀκούω; ἀ-
νεσκίρτησεν ἀκουσίως. Ὁ ἀπηνὴς οὗτος στίχος ἐπα-
νελαμβάνετο ἐξάκις ὑπὸ τοῦ ὥρολογίου, καὶ ἐκά-
στοτε ἡ κραυγὴ ἀντήχει θρηνωδεστέρα. Τὸ μέλος
ἦν μὲν ἀριστούργημα ἀρμονίας καὶ μηχανισμοῦ,
καὶ αὐτὸς ὁ Λόρδος Οὐίτμόρος ἤθελε τὸ θαυμάσει
ἀν τὸ ἦκουεν ἐν σταθερᾷ μεσημβρίᾳ. 'Αλλ' εἰς τὴν
ἑωθινήν ταύτην ὥραν ὁ εὐγενὴς ὁδοιπόρος ἔτριξε τοὺς
ὀδόντας, καὶ συνέτριβεν ὡς κάρυα εἰς τὸ στόμα του
τὸ ἐν μὲ τὸ ἄλλο ὅλα τὰ γράμματα τῆς ἐντονωτά-
της τῶν ἀγγλικῶν βλασφημιῶν. Καθεσθεὶς δ' ἐπὶ τῆς
κλίνης του, ἐξέτεινε τοὺς δύο γρόνθους του πρὸς τὸ
ὥρολόγιον, καὶ τὸ ἔργον τοῦ Κόξ ἐμέλλε πλεόν
νὰ καταπέσῃ τρίμματα. 'Αλλ' ὁ φόβος μὴ δυσαρ-
στήσῃ τὸν Λόρδον Βαθούρστον, καὶ μὴ παραβιάσῃ
τὸ δικαίωμα τῶν ἐθνῶν, ἀνεχάιτισεν ἀκόμη τὸν
Οὐίτμόρον, ὅστις ἔκρυψε τὰς χεῖράς του εἰς τὸ σά-
βανον, ὡς εἰς τὴν θήκην τὰ ὅπλα. 'Αλλὰ τὸ ὥρο-
λόγιον ἐξηκολούθει πάντοτε ὡς ἂν δὲν τὸ εἶχεν
ἀπειλήσει βίαια ἐξάρθρωσις, καὶ ἐμελώδει κατὰ
παντοίους τόνους τὴν αἰώνιον θρηνωδίαν τοῦ 'Ανδέ-
λου, τὴν ἄτε λεούτητον, ὡς τὸν ὕμνον τοῦ ὡσα-
νὰ ἐφαίνετο μελαγχολικῶς ἐντεπρόμενον εἰς τὸν πέν-
θιμον καὶ βραδύν του ῥυθμὸν, ἔπειτα δ' ἐξανιστάμενον

ἐκ τοῦ ληθάργου τοῦ στακτῶς καταλειβομένου μέλους,
ἐξεβρήγνυτο εἰς φοβεράν συμφωνίαν χαλκοστῆμων
σαλπίγγων, ὡς ἂν εἶχε συνέλθει εἰς τὸν κοιτῶνα
τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Κίνας Ὀλη ἡ μουσικὴ συνεδεία
τῆς κοιλάδος Ἰωσαφάτ. Ὅταν δὲ ἔπαυσε σημάναι
τὸ μεσονύκτιον, ἦν τρίτη ὥρα τῆς πρωίας. Τότε δὴ
τὸ ὥρολόγιον ἐπράυνε τὴν φωνὴν του, καὶ ὕμνησε
τὴν προσεχῇ ἔλευσιν τῆς ἡοῦς, ψάλλον εἰδύλλιον
χαριέστατον, μιμούμενον τὸν διαγωνισμὸν τῶν ποι-
μενικῶν αὐλῶν, τὰς ἀναερίους τῶν πτηνῶν ἀρμο-
νίας, τὰ ἄσματα τῶν γεωργῶν καὶ τῶν ἀλεκτρού-
νων, τὸ κελλάρυσμα τῶν ῥυάκων, τὸ φύσημα τῶν
δένδρων, τὰ βλάσματα τῶν προβάτων, καὶ πάσας
τὰς οὐρανίους ἢ ἐπιγείους ἀρμονίας, ἔσαι προηγοῦν-
ται τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου ἢ ὅσαι τὴν συνεδεύουσιν.

Ἡ παρατεταμένη αὕτη μουσικὴ συμφωνεῖ ἐντελῶς
πρὸς τῶν Κινέζων τὰ ἦθη, οἵτινες, λαὸς ὄντες φι-
λεργὸς, ἐγείρονται ὅλοι ἀπὸ βαθυτάτου ὄρθρου, τὸν
Αὐτοκράτορά των κατὰ τοῦτο μιμούμενοι, οὐ αἱ ἀ-
κροάσεις ἄρχονται πρὶν διαυγασθῇ τὸ ἐωθινὸν λυκαυ-
γές· καὶ γνωστὸν εἶναι ὅτι οἱ κολάοι ἢ ὑπουργοί,
εἰ ἀνώτεροι αὐλικοὶ μανδράνοι, εἰ ἀκροάσιν ζητήσαν-
τες πρέσβεις, ὑποχρεοῦνται νὰ διανυκτερεύωσιν εἰς
τοὺς αὐτοκρατορικοὺς κήπους, περιμένοντες τοῦ ἡ-
γεμόνος τὴν ἔγερσιν. Αὐτὸς ὁ Λόρδος Μακαρτηνῆ
καθυπεβλήθη εἰς τὸν νόμον τοῦτον, καὶ ἡγρύπνησε
περιδιαβάων δι' ὅλης τῆς νυκτὸς ἐπὶ τῶν γεφυ-
ρῶν τῆς Ζέ-Ὀλ μετὰ τοῦ Κ. Στώτονος, καὶ συζητῶν
μετ' αὐτοῦ τὸ δίλημμα, ἂν ἐνώπιον τοῦ Αὐτοκρά-
τορος τῆς Κίνας θέλῃ κλίνειν τὸ δεξιὸν ἢ τὸ ἀρι-
στερὸν γόνυ, ἢ ἂν δὲν θέλῃ κλίνειν καὶ τὸν, ὅπως
διατηρήσῃ τὴν ἀξιοπρέπειαν τῆς 'Αγγλίας. Ὡς ὁ
Αὐτοκράτωρ, οὕτω καὶ οἱ Κολάοι δέχονται κατὰ
τὴν αὐτὴν ὥραν καὶ ἐντὸς τῶν κήπων των. Εἶναι
δὲ τὸ ἔθος τοῦτο ἡ εὐγενεστάτη πρὸς τὴν γεωργί-
αν λατρεία παρ' ἔθνεσι οὐδ' ἀρχηγὸς εἶναι γεωργὸς
ἐπτεμμένος. Καθ' ἣν στιγμήν ἡ αὐγὴ ἀνατέλλει, τρι-
ακόσια ἑκατομμύρια ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ὑποτίθεν-
ται ὀδηγοῦντα ἥδη τὸ ἄροτρον, ἐμπεριλαμβανόμενου
καὶ τοῦ Αὐτοκράτορος. Ἐπομένως αἱ δημόσιαι ὑπο-
θέσεις ἀνάγκη νὰ τελειώσωσι πρὶν τῆς αὐγῆς, διότι
τὸ ἄροτρον περιμένει εἰς τὴν θύραν καὶ τῆς κα-
λύβης καὶ τῶν ἀνακτόρων. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον,
ἅμα ἔπαυσε τὸ ὥρολόγιον τὸ μελωδικὸν εἰδύλλιο-
ν τῆς τρίτης πρωϊνῆς ῥάας, ὁ Λόρδος Οὐίτ-
μόρος ἤκουσε ὑπὸ τὰ παράθυρά του κρούσμα τοῦ
ἐθνικοῦ λὸ, ἀναγγέλλον ὅτι ἐμέλλε ν' ἀρχίσῃ ἡ
ὑποδοχὴ τοῦ Κολάου Τσίν. ὁ Λόρδος Οὐίτμόρος
ᾤφειλε νὰ μὴν ἐλλείψῃ ἀπὸ αὐτῆς, τουλάχιστον τὴν
ἐπαύριον τῆς ἀριζεύς του εἰς Τόγγ-Τσου-φού.

Ὁ Λόρδος Οὐίτμόρος ἐνεδύθη διὰ τὴν ἐπίσκεψιν
ἐμπρὸς τοῦ ὥρολογίου, εἰρωνικῶς σιωπῶντος, καὶ
κατέβη ὡς νυκτοβατῶν εἰς τὸν κήπον τῆς ὑποδοχῆς.
Οἱ ἀστέρες ἔστιλβον ἀκόμη δόντες ὅπως τεχνη-
τῶν λόφων· εἰς τὸ ὑπνωτικὸν δ' αὐτῶν φῶς διεκρί-
νοντο αἱ σκιαὶ τῶν ἐλθόντων πρὸς ἐπίσκεψιν, πλα-
νώμεναι παρὰ τὰς ὄχθας ἐπιτόμου λίμνης, καὶ ἄμορφος
σωρὸς πυκνοφυῶν δένδρων καὶ ἀλλοκότων ἀγαλμά-
των περὶ τοῦ κολάου τὸ δῶμα. Τὸν Λόρδον Οὐίτ-
μόρον ἐτίμησεν ὁ Κολάος Τσίν, δεχθεὶς αὐτὸν πρῶτον.
Τῷ ἔνευσε δὲ νὰ καθίσῃ πλησίον του, καὶ ἐπειδὴ δὲν
εἶχον τίποτε νὰ εἰπῶν εἰς πρὸς τὸν ἄλλον, εἰς
ἐκ τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ ὑπουργοῦ, μανδράνιος βα-
θὺς περὶ τὴν φιλολογίαν, ἤνοιξε τὰ συγγράμματα
τοῦ περιφήμου Κίγγ-λιγγ τσί-τσιγγ, καὶ ἀπήγγειλε

βραδεία καὶ ἐρρύθμω φωνῇ τὸ ἸΘ'. βιβλίον τοῦ θαυμασίου ποιήματος τοῦ γεωργοῦ.

« Εἰς τὸν οἶκον τοῦ γεωργοῦ δὲν ἀκούονται στεναγμοὶ καὶ θρήνοι. Καὶ δὲν κοσμοῦσι μὲν τὴν τράπεζάν του εὐώδεις οἶνοι τῶν ὀκθῶν τοῦ Κιὰγγ, ἀλλ' εἰς ὃν πίνει οἶνον δηλητήριον δὲν φοβεῖται. Ἡ κνίσσα τῆς ἄγρας τῆς Ταταρίας συγκρίνεται πρὸς τὴν εὐχαρίστησιν ὅτι συντρώγει μετὰ τῶν τέκνων του; Αἱ ἡμέραι του ὁμοιάζουσιν ὅλαι ἀλλήλας, καὶ ἡ πρωτεράια δὲν ἐπεμβαίνει ποσῶς εἰς τὴν ὑστεραίαν, κ τ λ. κ τ λ. »

Ὁ Λόρδος Οὐιτμόρος ἐδοκίμαζε νὰ κοιμηθῇ μετὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀνοικτοὺς, ἀλλὰ δὲν τὸ κατώρθου· προσέτι δὲ, μετὰ πᾶσαν στροφὴν τοῦ ποιήματος, ὁ Κολάος ἐπεφώνει θαυμαστικῶς μετὰ φωνὴν τόσον διάφορον καὶ ὀξεῖαν, ὥστε ὁ Οὐιτμόρος ἀνεσκήρτα ἀρπυνιζόμενος καὶ πρὶν κοιμηθῇ. Τέλος δὲ, μετὰ δύο ὥρων ἀνάγκωσιν, ἐπετράπη εἰς τὸν Οὐιτμόρον ν' ἀπέλθῃ. Οἱ δὲ λοιποὶ ὅλοι διετάχθησαν νὰ ἐπανέλθωσι τὴν ἐπαύριον, διὰ νὰ μὴν ἔχη, εἶπεν ὁ Κολάος, οὐδεὶς τὴν τιμὴν σήμερον νὰ καταλάβῃ τὴν θέσιν τοῦ εὐγενοῦς πρέσβεως τῆς Ἀγγλίας. Ἡ ἀπαραδειγματιστος καὶ ἀνῆκουστος αὕτη τιμὴ ἐπανηγυρίσθη ἀμέσως ὑπὸ χοροῦ Μανδαρίνων, οἵτινες περιστοιχίσαν τὸν Οὐιτμόρον, κρούοντες τὸ Ἀδ, καὶ προσάδοντες τὸν ἐθνικὸν ὕμνον τῶν προγόνων, οὗ ἡ ἐπιβὴ ἐπαναλαμβάνεται τρίς καὶ δεκάκις:

Πρὸς σὰς δσάκις στρέφεται, σοφοὶ μου πρόγονοι, ὁ νοῦς, αἰσθάνομαι τὸ πνευμά μου φερόμενον πρὸς οὐρανοὺς.

Σέ εἰ δάουγ σιέν τσοῦ

Υοῦ λῖγγ υοῦ τίεν.

Ἄλλ' εἰς τὴν τρίτην ἐπαγάληψιν ὁ Λόρδος Οὐιτμόρος ἀπεκοιμήθη ὁ ἕτερος ὅμως τῶν ὀφθαλμῶν του ἔμενεν ἀνοικτὸς διὰ τὸ εὐπρεπές. Ὅταν ὅμως ἐτελείωσεν ὁ ἐθνικὸς ὕμνος, εἰς τῶν μανδαρίνων ἐξύπνησε καὶ τὸν κοιμώμενον ὀφθαλμὸν του, ἀναγγέλλων αὐτῷ ὅτι ὁ Κολάος τὸν περιέμενεν εἰς τὸ πρόγευμα, καὶ ὁ Οὐιτμόρος ἀναπαυθεὶς ὅπως οὖν διὰ τοῦ ἀτελοῦς τούτου ὕπνου, ἐδυνήθη νὰ ἐνθυμηθῇ ὅτι πινᾷ· διότι ἀγγλικὸς στόμαχος δὲν ὑποφέρει εὐκόλως νηστείαν εἰκοσιτεσσάρων ὥρων. Τὸ ἐστιατόριον τοῦ Κολάου κατέθελε τῶν δαιτημῶνων τὰς ὄψεις, τὰ πληροῦντα αὐτὸ ἐρεθιστικὰ κινεμάμου ἀρώματα διηγείρον τὴν ὄρεξιν ὡς πόσις ἀψίνθου, καὶ τὰ εἰς τοὺς τάπητας ἐμπειοκλιμένα πτηνὰ ἐφαίνοντο καλὰ εἰς βρῶσιν, τόσον ἦσαν ὀρεκτικά. Προσέτι δὲ καὶ ἡ τράπεζα, βριθοῦσα ἐδεσμάτων, εἶχε τοιαύτην ἐπιφανεῖαν ἀγγλικῆς καθαρότητος, ὥστε οὐδεμίαν δυσἀρεσκείαν δὲν ἐκίνει. Ἐνάθητε λοιπὸν ὁ Λόρδος Οὐιτμόρος ἀπέναντι τοῦ Κολάου, ἀπειλῶν τὰ τρυβλία διὰ λιμώττοντος βλέμματος.

Ὁ Κολάος, ἐνθερμὸς ὁπαδὸς τοῦ Φδ, δὲν παρέθετε ποτὲ εἰς τὴν τράπεζάν του κρέας, καὶ μάλιστα βόειον κρέας· ὁ βόυς εἶναι ἱερὸς εἰς τὴν Κίνα, ὡς ἦν ἄλλοτε εἰς τὴν Αἴγυπτον, ὡς ἦν εἰς πάντα τόπον ὅπου ἡ γεωργία εἶναι θρησκεία, καὶ τὸ ἄροτρον σκεῦος ἅγιον. Ταῦτα πάντα ὅμως, ὡς θεωρία μὲν θρησκευτικὴ εἰσι θαυμαστὰ, ἀλλ' ἐπὶ τραπεζῆς φαίνονται ἀξιοθρήνητα εἰς τὸν ἀγγλικὸν στόμαχον. Τὸ γεῦμα ἤρχισε μετὰ κινεζικὰ λάχανα, τὰ καλούμενα, Πε-τσάι, λευκοφύλλα, λεπτὰ, τρυφερά, καὶ μετὰ ἔμβαμμα ἐκ Νισὸν-τοῦ, ἄλλων λαχάνων ῥινοφύλλων, ἀναφερομένων ὑπὸ τοῦ Λῶρη εἰς τὸν κατάλογον τῶν φαρμακευτικῶν βοτανῶν του. Ὁ Οὐιτμόρος ὑπεδέχθη μετὰ πολλῆς ψυχρότητος τὴν γαστρονομικὴν ταύτην εἰσαγωγὴν, καὶ προφανὲς ἦν ὅτι οἱ σαρκοφάγοι ὀδόντες

του δυσἀρέστως παρέδιδον τὰ δύο φυτικά ταῦτα προκίοντα εἰς τὸν ἐπανιστάμενον στόμαχόν του. Μετὰ ταῦτα παρετέθησαν δύο εἶδη ἡμιέσθων μυκήτων, ὁ μὲν-κοῦ-ζίν καὶ ὁ λιν-τσεί, οὗς ἔφαλεν ἀμφοτέρους ὁ Αὐτοκράτωρ Κὰγγ-ι, ἐνῶ ἡ τοιαύτη τιμὴ δὲν ἀπεδέθη εἰς τὰ λοιπὰ τῆς Κίνας κρυπτόγαιμα. Ἄλλ' ὁ Οὐιτμόρος, ἀείποτε δυσπιστῶν πρὸς ὅλους τοὺς μήκντας, εἴτε τοὺς ἔφαλον εἴτε ὄχι· οἱ αὐτοκράτορες ἡ τῆς Ρώμης ἡ τοῦ Πεκίνου, ὑπεξέφυγε μετὰ πολλῆς ἐπιδειξιότητος τὰ δύο ἐπιβουλα καρυκεύματα. Μετ' ὀλίγον ὅμως μετενόησε διὰ τὴν διπλωματικὴν δυσπιστίαν του, ὅταν εἶδε τὸν Κολάον καταβρογχίζοντα τὰ ὑποπτα ταῦτα ἐδέσματα διὰ τῆς ἀκίδος τῶν χρυσῶν του καρφιδίων. Ἐπειτα δύο ὑπηρετὰι προσήνεγκαν ἐν πομπῇ ὀγγωδέστατον τρυβλίον κεράμου στυλινσοῦ, οὗ ἡ θέα ἐχαροποίησε τὰ μέγιστα τοὺς δύο υἱοὺς τοῦ Κολάου. Περιεῖχε δὲ καρύκευμα ζιζύφων, τῶν καλουμένων Κιγγ-κ οὐάγγ-τσεί, ἐφ' ὧν ἐπιπάσσεται ἰνδοπέπερι, ὅπως διορθωθῇ ὁπωςοῦν τὸ τῆς γεύσεως των μωρόν. Οἱ ὀδόντες τοῦ Λόρδου αἰκωδιάζον μέχρι τῶν ῥιζῶν των ἐνώπιον τῶν καταψύχρων αὐτῶν σκευασμάτων, ἅπερ παρατιθέμενα ἐντὸς τῶν στυλιννοτάτων κεραμίων τοῦ οὐρανοῦ κράτους, δὲν καθίσταντο δι' αὐτὸ φορητότερα. Ἀλλὰ πρὸς κορύφωσιν ἐτι τῆς συμφορᾶς του εἴτε κατὰ τύχην, εἴτε διὰ κινεζικῆς σκληρότητος ἠνοίχθησαν αἰῶνης τὰ παραθυρόφυλλα τοῦ ἐστιατορίου, καὶ τὸ πρῶτον βλέμμα τοῦ ἀγγλοῦ συνδατημένος εἰς τὸν περὶξ λειμῶνα ἀπήντησεν ἀγέλην ἐξαισίων βοῶν, ὧν τὸ εὐχυλον διεκρίνετο καὶ ἐπὶ τῆς ὠμῆς καὶ ζώσης σαρκὸς των, καὶ ἀνεπόλει εἰς τὸν Οὐιτμόρον τὰ ὠραιότερα τῶν ζώων ὅσα ἡ βουτροφὸς ἐπαρχία τῆς Δευσονσχίρας πέμπει εἰς τοῦ Λονδίνου τὰς ἀγοράς. Τὰ τετράποδα ταῦτα, διαπρέποντα ἐν τῇ εὐταρχίᾳ των, περιείρχοντο βρενθυόμενα εἰς τὴν νομήν, καὶ πεποιθότα εἰς τὸ ἀπαρραβίστον τῆς ἱερότητός των. Ὁ Λόρδος Οὐιτμόρος λιμώττων παρὰ τὴν τράπεζαν τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Κίνας, ἠτένιζε τοὺς βαδίζοντας τούτους λόφους κράτους ἐξαιρέτου, τὰς κινήτας ταύτας συλλογὰς τοῦ ἔφητοῦ Ρος-Βεϊφ, καὶ τὰ ἐξαίσια ἐκεῖνα κῶλα εἰς πυριζόλας ἐσκευασμένα· καὶ ὁ διπλωμάτης Τάνταλος παρηκολούθει ὅλα τὰ κινήματα τῶν διεγερτικῶν ἐκείνων βοῶν, τοὺς κατέτεμνε διὰ τῆς φαντασίας, τοὺς ἐξήρτα τεμαχῆδον ἐπὶ τῶν φλογῶν τῆς κίνακῆς ἐστίας, καὶ τοὺς παρέθετεν εἰς ἑαυτὸν μετὰ γεωμῆλων, εὐώδεις καὶ κνίσαν ἀποπνέοντας λιπαράν. Ἐπειτα δὲ ἄσπινος ἀπελπισία κατεσπάρατε τὴν καρδίαν του, ὅτε τὰ τετράποδα, ὑπαρκτὰ καὶ πλήρη ζωῆς, ὑπέβλεπον βλοσυρῶς τὸν ἀνίσχυρόν των ἐχθρόν, καὶ ἐδοσκον τὴν παχείαν χλόην, ἀψηφούντα τὴν μάχαιραν καὶ τὸν πέλεκυν. Ἐν ᾧ δ' ὁ Λόρδος ἦν εἰς λογισμοὺς βεβουθισμένος τοιούτους, ἔλαβεν ἀντὶ ἐπιδείπνου ἀγγεῖον τοῖον μέλανος ἀπὸ τὴν χεῖρα τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Κίνας, οὗ τὸ πρόσωπον ἐξέφραζε τὴν ἐνδύμωχον εὐχαρίστησιν Ἀμυιτρώονος συναισθανομένου μὲν τὰ πρὸς τὸν ξένον αὐτοῦ καθήκοντα, ἀλλ' ἐνταυτῷ καὶ τὴν παρήγορον συνείδησιν ὅτι ἀμέμπτως τὰ ἐξεπλήρωσε. Δισταγμὸς ὑβριστικὸς, ἀκτὶς ἐσθήμερος σκέψεως, ἐπέλαμψεν ἐπὶ τοῦ νοδὸ τοῦ διπλωμάτου, ἀλλ' ἄμα ἐσβέσθη. Ὁ Λόρδος Οὐιτμόρος ἐνόμισεν ἐπὶ μίαν στιγμήν ὅτι περιπαίχεται ὑπὸ τοῦ ξενόδοχου του ἀλλὰ δύο λόγοι ἐξήλειψαν τὴν πολεμίαν ταύτην ἰδέαν. Πρῶτον μὲν τὸ αἰσθημα τῆς βρεταννικῆς ὑπερηφανείας, μὴ ἐπιτρέπον αὐτῷ οὐδ' ἐπὶ μίαν στιγμήν νὰ πιστεύσῃ ὅτι εὐθὺς Κινέζος ἐδύνατο ποτὲ νὰ

ἐμπαίξῃ διπλωμάτην τοῦ εἶδους του. Ἐπειτα δ' ὅτι ἐπὶ τῆς φυσιογνωμίας τοῦ Κολάου τοιαύτη ἐπὶ ἤθει βλακίας ἔκφρασις, ὥστε καὶ ἀπλὴ ὑπόθεσις ὑποούλου σκευωρίας ἦν ἀπαράδεκτος. Προσέειπε καὶ ὁ Λόρδος Οὐίτμóρος ἐνθυμῶν τὴν φράσιν ταύτην τοῦ Ἀδδισῶνος· « Μὴ πιστεύης ἀνθρώπον ἔχοντα ῥῖνα δξείαν καὶ στόμα χωρὶς χεῖλη. » Trust no man with pointed nose and mouth without lips! ὥστε τὸ ἀξίωμα τοῦτο τοῦ μεγάλου Θεοφράστου τῶν Ἀγγλῶν, ὅστις ἐσπούδασε τὴν ἀνθρωπίνην καρδίαν ἐπὶ τῆς Ῥοχεστερίας γεφύρας, καθήσυχασεν ἐντελῶς τὸν Οὐίτμóρον· διότι ὁ Κολάος τοῖν δὲν ὑπῆγετο εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν στυγματιζομένων ὑπὸ τοῦ Ἀδδισῶνος· ἡ ῥὶν αὐτοῦ, καταστρόγγυλος, κατήρχετο μαλακῶς ἐπὶ δύο πορφυρῶν, εὐσάρκων καὶ κυματούντων χειλῶν. Τίς ἀναγνούς τὸν Ἀδδισῶνα νὰ δυσπιστήσῃ πλέον πρὸς τοιοῦτον ἀνθρώπον!

— Ἀ! Ἄν εἶχα τὸν Λόρδον Βαθούρστον ἐδῶ, εἶπεν ὁ Οὐίτμóρος, ὅα τὸν παρεκάλουν νὰ μεταβάλῃ τὰς ὁδηγίας του. Αἰσθάνομαι οὐ δὲν ἀντέχω.

Ὁ δὲ Κολάος εἶπε πρὸς τὸν Οὐίτμóρον·

— Μιλόρδε, πάντα φάγης ἐδῶ, ἐξοχότη σας.

Καὶ πατρικῆς ἀγαθότητος ἔκφρασις ἐπέλαμψεν ἐπὶ τοῦ ἡρέμου καὶ φαιδρῶ του προσώπου. Ἄρα ὁ Οὐίτμóρος ἦν διὰ παντός προσκεκλημένος εἰς τὴν οἰκιακὴν τράπεζαν τοῦ Κολάου. Ἄν ἤρνεϊτο, ἡδύνατο νὰ δυσαρεστήσῃ καὶ νὰ παροργίσῃ καὶ τὸν ξενοδόχον του, καὶ τὸν Λόρδον Βαθούρστον. Δὲν ἐτόλμησεν ἐπομένως ν' ἀρνηθῇ, καὶ ἐδέχθη.

Κατὰ τὴν στιγμήν ταύτην τέσσαρες ὑπηρεταὶ εἰσῆλθον καὶ κατέθεσαν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Οὐίτμóρου ὑπέρογγόν τι δῶρον, προσφερόμενον αὐτῷ ὑπὸ τοῦ τοῖν. Συνίστατο δὲ εἰς μέγαν λίθον βαναύσως λελαξευμένον, καὶ παριστάνοντα δῆθεν τὸν Κινεζικὸν Ποσειδῶνα. Ὁ θεὸς ἐκάθητο ἀνοκλάζων κατ' Ἀσιανῶν ἔθος ἐπὶ δώδεκα ῥαδιδώσεων, αἵτινες παρίσταν τὴν θάλασσαν. Ἐφερε δ' ἐπὶ τῆς κεφαλῆς πῖλον εἰς δξὺ ἀπολήγοντα, καὶ εἰς μὲν τὴν μίαν τῶν χειρῶν ἐκράτει ἰχθύν, εἰς δὲ τὴν ἄλλην μαγνήτην.

Ὁ Οὐίτμóρος δὲν ἤξευρε πολὺ τί νὰ κάμῃ τὴν προσφοράν ταύτην, ἣν μόλις ἔφερον τέσσαρες εὐρωστοὶ ὑπηρεταὶ ἐπὶ βαρέως λαρυκίνου φορείου. Περιελθὼν ἐπομένως ὁ δυστυχὴς διπλωμάτης ἐπὶ τινα καιρὸν περίεξ τοῦ ὑπουργικοῦ δώρου, διέταξε τοὺς ὑπηρετάς νὰ τὸ ἐναποθέσωσιν εἰς τὸν θάλαμον ὅπου ἔμελλε νὰ μείνῃ μέχρι τῆς ἀναγνώσεώς του. Ἐν ᾧ δ' ἔδιδε τὴν διαταγὴν ταύτην, τῷ ἀνηγγέλθῃ ἐπίσημος ἐπιτροπὴ τῶν σοφῶν Τσάι ν ν - τὰ - κ ο υ ᾱ ν - μ ῖ ν , λαμπάδων τῆς ἱστορικῆς ἐπιστήμης, μελῶν τῆς ἀρχαιοτάτης καὶ σοφωτάτης τῶν ἀκαδημιῶν τοῦ κόσμου, ἧτις ἐφεῦρε τοῦ σιδήρου τὴν χρῆσιν πρὸ τοῦ θυδαλακίου, τὸ ἄροτρον πρὸ τοῦ Τριποτολέμου, τὴν μαγνητικὴν πυξίδα πρὸ τοῦ Φλαυίου Γιοία, καὶ τὴν πυρίτην πρὸς τοῦ Βαρδόλδου Σχθαρίου. Ἡ ἐνδοξὸς αὕτη ἑταιρεία πολλὰκις ἐτιμήθη προεδρευθεῖσα ἀπὸ Ἀ γ ο υ ς ἡ υἱὸς τῶν αὐτοκρατόρων, καὶ αὕτη ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ παύῃ τὰς ἐκλείψεις ὅταν παραινῶνται ἐπιρρώς· ἀληθὲς ὅμως εἶναι ὅτι σπανίως ἀσκέῃ τοῦτ' οἱ τὸ δικαίωμα.

Ὁ Λόρδος Οὐίτμóρος δὲν ἐδύνατο, χωρὶς νὰ προσκρούσῃ εἰς τὰ ἱερώτερα τῶν ἐθνῶν, ν' ἀποκλείσῃ τῆς θύρας τοῦ σοφοῦ τοσοῦτοι μεγαλοφρονούντας ἐπὶ τῇ παιδείᾳ καὶ ἐπὶ τῇ ἱστορίᾳ τῶν. Ἐρώτησε λοιπὸν περὶ τῆς ἐθιμοταξίας τῆς ὑποδοχῆς, καὶ ἔμαθεν ὅτι ὁ ῥήτωρ τῆς ἑταιρίας ὁμιλεῖ καθήμενος, ὅτι δ' ἀκούοντες αὐτὸν ἵστνται ἔντα ἔντα.

μόρον ἤθελε φανῇ ἀρεστότερον ἂν ἦτον ἡ ἐθιμοταξία ὅπως ἀντίστροφος, διότι τὸ σῶμά του, ἐξαντληθὲν ὑπὸ τῆς ἀγρυπνίας καὶ τῆς νηστείας, ἀπεστρέφετο τὴν κάθετον θέσιν, καὶ ἐπεθύμει τὴν ἡδυπαθῆ ἐπικουρίαν προσκαφαλαίου.

Ἡ ὑπεροψία Ἰσπανοῦ μαχαιροφόρου ἡ ἡγεμόνος ταρτάρου εἶναι τὸ μὴδὲν ἐνώπιον τοῦ τύφου τοῦ προέδρου τῆς ἐνδόξου ἑταιρίας ἐκείνης. Ἐπὶ κεφαλῇ φέρει πῖλον κροκωτὸν, πετρὸν λευκόν, καὶ οὐρὰν ὑπερμήκη, τρία τινὰ ὀγγούτα ὑπὲρ πᾶν μέτρον πᾶσαν Κινεζοῦ καρδίαν. Χωρὶς νὰ χαιρετήσῃ τὸν Λόρδον Οὐίτμóρον, ἐκάθησεν ἐπὶ τοῦ μαλακωτέρου τῶν προσκαφαλαίων, διέταξε καὶ τοὺς σοφούς νὰ καθίσωσι, καὶ λαβὼν ἀπὸ πῆρας προσεβέβηκέν τις εἰς τὴν σισύραν τοῦ ὀγγῶδες χειρόγραφον, ἤρχισε νὰ τὸ ἀναγινώσκῃ μὲ φωνὴν ῥινόφθογγον καὶ βραδείαν, καὶ δίδουσιν εἰς τοὺς ἀκρωμένους προαίσθησιν τινα τῆς αἰωνιότητος.

Τὸ ἀντικείμενον τοῦ λόγου ἦν αὕτη ἡ ἱστορία τῆς Κίνας. Ὁ ῥήτωρ διηγῆθη τὴν γέννησιν τοῦ σύ-αν-κού, τοῦ πρώτου ἀνθρώπου, τὴν πρώτην γε-αν τῶν αὐτοκρατόρων, τῶν Τσιέν-δὰγγ, αὐτοκρατόρων τοῦ οὐρανοῦ· τὴν δευτέραν τῶν τὺ-δὲγγ, αὐτοκρατόρων τῆς γῆς· τὴν τρίτην τῶν Ζιν-δὰγγ, αὐτοκρατόρων τῶν ἀνθρώπων. Μετὰ ταῦτα ἐξέθεσε τὰς δυναστείας τῶν πέντε ἀδελφῶν Λούγγ, καὶ τῶν ἐξηκονταεσσάρων Χέ-τὺ, ἀνέφερε τοὺς τρεῖς Ὁ-ἰδ, ἀντικαταστάνας ὑπὸ τῶν ἐξ αὐτοκρατόρων Λίεν-τούγγ· τὴν τέσσαρὰ Σου-μίγγ, τοὺς πέντε Σάν-φεί, τοὺς δὲ τρεῖς Ὑού-τι, τοὺς δεκαοκτὼ Χάν-τούγγ. Μετὰ ταῦτα ὁ λόγος ἐμνημόνευσεν κατὰ χρονολογικὴν ῥα-ν τοὺς αὐτοκράτορας Λι-κιγγ-θέ, Κάυ-βούγγ-χέ, Ὑάν-χέ, Τάιν-ὑ-χέ, συγγραφέα φυσικῆς ἱστορίας, τὸν Κούγγ-σάν-χέ, τὸν Χεν-μίν, τὸν Ὑ-τὺ-χέ, τὸν Οὐν-τούν-χέ, ἐνδόξους βασιλεῖς, οὓς διεδέχθησαν εἰς ἐνδοξότεραι βασιλείαι μιᾶς πρὸς τὰς ἐβδομήκοντα οἰκογενειῶν. Μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὁ ἀθάνατος Κι, ὁ μέγιστος τῶν μουσικῶν τοῦ κόσμου, καὶ ἐφευρετὴς τῆς Κινεζικῆς καλῆς συμπεριφορᾶς. Τὸ δὲ ὄνομα τοῦ Φού-ἴ προσέφρων, ὁ ῥήτωρ ἐκλίνε τὴν κεφαλὴν, καὶ ὅλοι οἱ σοφοὶ ἐψάλλον τὸν ὕμνον τοῦ μεγάλου τούτου ἀνδρός, ὅστις θεωρεῖται ὡς ἀληθὴς θεμελιωτὴς τοῦ Κινεζικοῦ κράτους μετὰ τοσαύτης γενεᾶς ὀμυχλώδεις. Ὁ Φού-ἴ ἐφεῦρε τὴν ἀστρονομίαν, καὶ περισσότερον σέβας εἰς οὐδένα ἀποδίδεται αὐτοκράτορα ἐκ τῶν τριῶν καὶ ἐξήκοντα δυναστειῶν, οἵτινες κατέρχονται ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὸν τελευταῖον αὐτοκράτορα Τσιέν-λόγγ. Ὁ σοφὸς ῥήτωρ διέγραψεν εὐσυνειδήτως τὴν βιογραφίαν τῶν αὐτοκρατόρων τῶν τριῶν καὶ ἐξήκοντα τούτων δυναστειῶν, καὶ ἀπηρίθμησε πρὸ πάντων ἀκριβολόγως τὰς ἀναριθμήτους ἀνακαλύψεις ὅσαι ἐγένοντο ἐφ' ἐκάστης βασιλείας.

Ἡ ἀγόρευσις αὕτη διήρκεσε μόνον δώδεκα ὥρας, καὶ δὲν ἐδύνατο νὰ διαρκέσῃ ὀλιγώτερον, διότι περιεῖχε ἐπὶ τομον καὶ συγκεφαλαιωτικὴν περίληψιν τῆς μακροτέρας ἱστορίας τοῦ κόσμου. Εἰς πᾶσαν μίαν τῶν δυναστειῶν ὁ Λόρδος Οὐίτμóρος ἐκινδύνευε νὰ λειποθυμήσῃ, καὶ ὁ ἐγκέφαλός του, ὑποδρύχιος εἰς κατακλυσμὸν κινεζικῶν συλλαβῶν, ἐσκοτοδινία ὡς ἐν μέση ὀπίου· τὸ δὲ μέτωπόν του, ἐφ' οὗ ἐπεβάρυνον αἱ μυριάδες τῶν αὐτοκρατόρων τοῦ οὐρανοῦ κράτους ἐπιδεικτικῶς διαδάντων τοῦ ἐνός μετὰ τὸν ἄλλον ἐν δωδεκαῶρῳ παρατάξει, ἦν πορφυροῦν καὶ πυρέσσον ὡς μετὰ ὄργια συμποσίου. Ἐν τέταρτον τῆς ὥρας εἶχε παρέλθει μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς αἰωνοῦς ἀναμνηστικῆς, καὶ ὁ ἀὴρ τοῦ δωματίου ἐφαίνετο

καταξέων ἀκόμη κατὰ τῶν ὠτίων τοῦ Οὐτιμόρου τὸν χεῖμαρον ἐκείνον τῶν μονοσυλλάβων, πρὸς δὲ κινεζικὴ ὑπομονὴ δύναται μόνη ν' ἀνθέξῃ. Ὁ πρόεδρος τῆς ἐταιρίας περιέμενε θριαμβευτικῶς τὴν ἀπάντησιν τοῦ ἀγγλοῦ περιηγητοῦ. Ἀλλ' ὁ δυστυχὴς διπλωμάτης ἐλησμόνησε τὴν στιγμὴν ἐκείνην τὰ δλίγα κινεζικὰ ὅσα εἶχε μάθει ἐν Εὐρώπῃ ὑπὸ τοῦ Τούαγγ-β, ἐλησμόνησεν ἀκόμη καὶ αὐτὰ τὰ ἀγγλικά, καὶ οὐδὲ ἀν' ἑξὶ ἠθύνετο πλέον. Εἰς τὴν ὑπερτάτην ταύτην ἀγωνίαν ὁ Οὐτιμόρος μόλις ἐνθυμήθη ὅτι ἔχει ἓνα βραχίονα· καὶ τὸν βραχίονα τοῦτον τὸν ὕψωσε βαρέως καὶ τὸν ἔθεσεν ἐπὶ τῆς καρδίας του, ἐκτελὼν τὸ σχῆμα ἐκεῖνο, ὅπερ πανταχοῦ τοῦ κόσμου ἐμφαίνει ἐγκάρδιον εὐγνωμοσύνην ὑπερτέραν πάσης ἐκφράσεως.

Οἱ σοφοὶ ἀνεχώρησαν ἀνὰ δύο, βαδίζοντες καὶ κλονούμενοι ἀκροποδῶν, καὶ ἐν ᾧ διήρχοντο ἐμπρὸς τοῦ δίκην ἀγάλματος ἀκινήτου Οὐτιμόρου, τὸν ἡσπάζοντο ἡδύως καὶ μὲ μικροὺς πονηροὺς ὀφθαλμούς. Ἀλλὰ τοιαύτην ἀθέτησιν τῆς εἰς σοφοὺς πρεπούσης περὶ θείας δὲν ἦν δυνατόν νὰ παρατηρήσῃ, κακῶς ὡς εἶχεν, ὁ διπλωμάτης.

Ἄμα δ' ἔμεινε μόνος, ὁ Οὐτιμόρος κατέπεσεν ἐπὶ σωροῦ προσκεφαλαίων καὶ ἀπεκοιμήθη. Ἀλλ' ἡ μία ὥρα τοῦ ὕπνου, ἣν τῷ ἐχορήγησεν ὁ Κολάος, ἀντὶ νὰ πραύνη, ἤβησεν μάλλον φυσικῶς τῷ λόγῳ τὸν πυρετόν του, καὶ κινεζικὰ ὄνειρα, τὰ ἀτοπώτερα ὅων τῶν ὄντων τοῦ κόσμου, ἐξεβράγχθησαν εἰς τὸν κεφαλὸν τοῦ δυστυχοῦς ἰδοιπόρου. Εἶδεν ὄρχουγας ἐμπρὸς του ἐπὶ ταπήτων κινεζικῶν τὰς ἐξήκοντα δυναστείας, καὶ ὅτι κολυμβῶντα αὐτὸν διὰ ποταμοῦ μονοσυλλάβων, ὁ ἀθάνατος Φου-ί τὸν ἔσωσεν ἐκ τῆς κόπης ἐν ᾧ κατεδυθίζετο εἰς στρόβιλον τῶν Ὑ-Κι. Ἐπειτα δὲ ὅτι ἐκάθητο εἰς τὴν τράπεζαν τοῦ περιφήμου γενοδόχου τοῦ Ἀσέρδος καὶ ποδισθέτου εἰς Ῥιχμόνδον, καὶ ὅτι ὁ Ἀσέρδος Βασιλεὺς τῶν προσέφερε τέμαχον τοῦ βοῦς Ἀπίος ἐσκευασμένων εἰς οἶνον μαδέρας, καὶ ποτήριον κατεψυγμένου καμπανικοῦ οἶνου.

Αἶφνης γενικὸς κανονοβολισμὸς τὸν ἐξύπνησε. Διὰ μεγάλων ἀγώνων συνῆψε τὰ πανταχοῦ ἐπὶ τῶν προσκεφαλαίων διεσπαρμένα μέλη του, καὶ αὐτομάτως ἠγέρθη ὀρθίος. Ἐμπρὸς του δὲ εἶδε τοῦ Κολάου τὸ πρόσωπον, ἐφ' οὗ ἐπὶ ἐλάμπε παρηγόρος ἐκφρασις μακαριότητος καὶ γαλήνης, ἐν τῶν προσώπων ἐκείνων ἃ ἡ σοφὴ Πάν-θ περὶ παραβάλλει πρὸς τὴν πανσέληνον ἀνατέλουσαν ἐπὶ τοῦ ὅρου Νι-Κιού.

Ὁ Οὐτιμόρος δι' ἐνὸς νεύματος, μόνης γλώσσης ἦν ἐδύνατο τότε νὰ διηγήσῃ, ἐρώτησε τὸν Κολάον τί σημαίνει οὗτοι οἱ κανονοβολισμοὶ οὗτοι.

Ὁ Κολάος τῷ ἀπεκρίθη διὰ τῆς γλυκυτέρας φωνῆς του ὅτι ἡ πόλις ἔμελλε νὰ πανηγυρίσῃ τὴν ἐπισημοτάτην τῶν ἐτησίων ἐορτῶν, τὴν ἐορτὴν τῆς Πανσελήνου, ἥτις, μετὰ μεγίστης χαρᾶς τῷ ἀνήγγελλε, ὅτι ἔμελλε νὰ πανηγυρισθῇ ἐμπρὸς τῆς οἰκίας του, ἐπιτραπέντος τούτου κατ' ἐξαίρεσιν καὶ πρὸς τιμὴν τοῦ ἐνδόξου Ἀγγλοῦ διπλωμάτου ἀπὸ τοῦς Λαμαῖς τοῦ ναοῦ τοῦ ἁλθῶς μεγάλου φωτός.

Ἡ φυσιογνωμία τοῦ Κολάου ἐξηκολούθει ἐκφράζουσα τὴν ἐνδόμυχον εὐχαρίστησιν ἀγαθοῦ οἰκογενειάρχου ἐπιχρυσούτος πάντα τρόπον ὅπως διασκεδάσῃ, διδάξῃ καὶ τέρψῃ φίλον νινὰ ὁδοιπόρον, καὶ τὴν χαρὰν ὅτι τὸ κατώρρωσε.

Μετὰ τὸν δεύτερον κανονοβολισμὸν ἠνοιχθὴ ἡ σκιάς τῶν ἐπισήμων ὑποδοχῶν, καὶ ὁ Κολάος ἐπρόσφερεν εἰς τὸν εὐγενῆ Ἀσέρδον τὴν καθέδραν ἐκ δεξιῶν του.

Διερχόμενος δὲ διὰ τοῦ κήπου, ὁ Ἀσέρδος Οὐτιμόρος ἔκοψε κρυφίως δύο πορτοκάλια μανδάρινα διὰ τὸ γεῦμά του, διότι τὴν ἡμέραν τῆς ἐορτῆς τῆς πανσελήνου γεῦμα δὲν ὑπάρχει εἰς τῶν Κολάων τοὺς οἴκους.

Ἡ πρὸ τοῦ οἴκου τοῦ Κολάου ἐκτεινομένη στοργὴ πλάτει εἶναι ἀπέραντος. Δέκα διώρυγες συγκεντρῶνται εἰς αὐτὴν ὡς ἀκτῖνες, καὶ κατὰ τὸν Μακαρτηνὴν εἶναι ἡ Ἑνετία τῆς Κίνας.

Ἐπὶ τῆς πλατείας λοιπὸν ταύτης ἐφαίνετο συβρέσουσα ὅλη ἡ πόλις· καὶ ῥαβδισμοὶ ἀκρίτως καὶ ἀσώτως δαφιλευόμενοι ὑπὸ πολλῶν λόγων στρατιωτῶν, διετήρουν τὴν τάξιν μεταξὺ τοῦ θορυβώδους ἐκείνου ὄχλου. Μία δὲ ἰλη λευκοστίχτων ἱππῶν τῆς αὐτοκρατορικῆς σωματοφυλακῆς ἦν παρατεταγμένη ἐμπρὸς τῆς κανονοστοιχίας δώδεκα σιδηρῶν πυροβόλων, ὑπερασπίζουσα αὐτὰ κατὰ τῆς ἀκαθέκτου περιεργείας τῶν Κινέζων, οὓς μεθύει ὁ θόρυβος ὡς ὁ οἶνος. Συνοδεύει νεανίδων διέβαινον φαιδρῶς μεταξὺ τῶν ἀνδρῶν, καὶ διένεμον μειδιάματα πέρειξ τῶν. Εἶναι δὲ ἡ πόλις Τόγγ-Τσου-φου περίφημος διὰ τὸ κάλλος τῶν γυναικῶν τῆς, καὶ πληρεῖς συνήθως τὰ κεχηγνότεα ὅλων τῶν γυναικωνιτῶν τοῦ οὐρανοῦ κράτους. Οἱ πατέρες ἐν αὐτῇ πωλοῦσι τὰς θυγατέρας τῶν εἰς τὸν θέλοντα νὰ δώσῃ τὸ ἀντίτιμόν των. Ὁ δὲ κίτρινος ποταμὸς, ἡ αὐτοκρατορικὴ διώρυξ, καὶ οἱ ἀπειράριθμοι αὐτῆς κλάδοι μετοχτεύουσι καθ' ἑκάστην μέχρη τῶν ἐχτατιῶν τοῦ κράτους τὸ ζῶν ἐμπόρευμα τοῦτο, οὗ γενικὴ ἀποθήκη εἶναι ἡ Τόγγ-Τσου-φου.

Αἶφνης ἀλαλαγμὸς δέξῃ, ἀλαλαγμὸς ἄγνωστος εἰς εὐρωπαϊῶν ὦτα, καὶ ὁμοιάζων ὡς ἂν διέσχίζε χαλκῶν λεπίδων ὠκεανόν, ἀλαλαγμὸς κινεζικῆς πόλεως ἠγέρθη ἐκ τῆς πλατείας ταύτης, καὶ ἀνέβη πρὸς τὴν σελήνην, προκύπουσαν ἐκ τοῦ λόφου Μίγγ-τάν. Καὶ συγχρόνως τὸ πυροβολικόν, καὶ μύρια μουσικὰ ὄργανα προσεθροῦθησαν ἀπαζόμενα τὸ λατρευόμενον ἄστρον, τῆς Κίνας τὸν ἥλιον. Ἀναριθμητὰ δὲ πυροτεχνήματα ἐξεβράγχθησαν ἐξ ὅλων τῶν σκιῶν, καὶ ὑπ' αὐτῶν φωτισθεῖσαι ἀνέλαμψαν ἐν τῇ νυκτὶ αἱ χρυσαῖ ὀροφαὶ τῶν μεγάλων οἰκῶν καὶ τῶν Παγοδῶν, καὶ οἱ σινουργεῖς πύργοι, φαινόμενοι ὡς ἐπάργυροι τότε. Ἡ νυκτερινὴ αὕτη ἡμέρα ἐφώτισε νεάνιδας ὀρχουμένας καὶ κινούσας ὀρμαθοὺς κωδωνίων θαυματοποιῶν συστρεφόμενους ἐπὶ τῆς ἄκρας ἰνδοκαλάμων, σχινοβάτας διατρέχοντας τοὺς ἀέρας, παντομίμους διαφόρους καὶ γελοίως σχηματιζομένους. Οἱ δὲ λάμαι ἐψάλλον ὕμνους πρὸς τὴν σελήνην, καὶ ἀνὰ πάντα νέον πυροβολισμὸν ὁ αὐτὸς ἐμμανὴς ἀλαλαγμὸς ἀντήχει καθ' ὅλην τὴν πόλιν. Χιλιάδες δὲ φανῶν διέσχίζον τὴν ὁδὸν ὡς συστήματα παραφύρων ἀστέρων· καὶ πᾶς ὁ λαὸς, τὰ βλέμματα εἰς τὸν οὐρανὸν ἔχων ἐστραμμένα, παρηκολούθει τὴν βραδείαν τῆς πανσελήνου ἀνάβασιν αὐτὴν δὲ ἐφαίνετο δεχομένη τὴν λατρείαν ταύτην μὲ τὸ γαληνιᾶν μειδιάμα τὸ δακρύνον τοὺς ὑποουργοὺς τῆς Κίνας.

Τὸ θέαμα τοῦτο ἦν ἐξάισιον, καὶ οὐδὲ μακρόθεν δύνανται νὰ παραβληθῶσιν οἱ Εὐρωπαϊκαὶ τελεταὶ πρὸς τὴν ἐορτὴν ταύτην τῆς Πανσελήνου, καθ' ἣν ἀπέραντος πόλις, πλήρης ποικιλοχρόων σκιαδῶν, κατακεκαλυμμένη ὑπὸ χρυσῶν κεράμων καὶ ὑπὸ σινουργημάτων σιλιπνῶν, πεφωταγωγημένη διὰ φανῶν καὶ πυροτεχνημάτων, ἀσπάζεται τὴν πανσέληνον, τὴν ἥρεμον ταύτην βασιλίσσαν τῆς νυκτός. Καὶ αὐτὸς ὁ Ἀσέρδος Οὐτιμόρος ἐπὶ τῇ ἐξουσίᾳ καὶ ἀν' εἶχε τὴν ἐπιθετικὴν καὶ ἀν' εἶχε τὴν ἐορτὴν ταύτην

ἀν συνέπιπτε διαιταλῶν ὑπὸ τὰς πρὸς ἀνάπτυξιν ἐνθουσιασμοῦ ἀναγκαίας υγιεινὰς συνήθειας. Ἀλλὰ φεῖ! τὸν εὐγενῆ λόρδον, προσερείδμενον εἰς ἓνα τῶν κιο- νίσκων τῆς σιτιάδος, μόνῃ ἢ κανονοχρυσία ἀνεκάλει εἰς τὴν συναίσθησιν τῆς ὑπάρξεως, ἐν ᾧ πᾶς ἄλλος θόρυβος δὲν ἐδύνατο νὰ τὸν ἐξανεγείρῃ ἐκ τῆς νεκρᾶς τοῦ ἀκινήσιας. Ἐν μιᾷ δὲ τῶν σπανίων στιγμῶν, καθ' ἃς ἐφαίνετο ὑπὸ νευρικοῦ παροξυσμοῦ ἀνανήφων, συλ- λέξας ἐπὶ τῆς γλώσσης του τοὺς ὀλίγους ἤχους ὅσους ἐδύνατο νὰ ῥευστοποιήσῃ ἢ τελευταία εἰσέτι μὴ ξη- ρανθεῖτα σιέλου ῥανίς, ἐρώτησε τὸν Κολάον ἀν ἡ τε- λετή ἔμελλε νὰ διαρκέσῃ ἀκόμη πολὺ.

— ὦ! ναί! ἀπεκριθὼ ὁ Κινέζος, πάρα πολὺ. Τὴν ἡμέραν.

Καὶ διὰ τοῦ δακτύλου δείξας τὸν οὐρανὸν ἀπὸ Ἀ- νατολῶν πρὸς δυσμὰς, ἐνέφανεν ὁ Κολάος ὅτι ἡ ἐορ- τὴ ἔμελλε νὰ διαρκέσῃ ἐν ὅσῳ τὸ ἄστρον διέμενεν ἐπὶ τοῦ ὀρίζοντος. Καὶ τὸ στοργγύλον πρόσωπον τοῦ ὑπουργοῦ, δίδοντας εἰς τὸν ἄγγλον πρέσβυν τὴν χαρ- μόνου ἀγγελίαν ταύτην, ἐραιθρύνθη ὑπὸ χαρᾶς.

Τέλος ὁ λόρδος Οὐιτμόρος κατήντησεν εἰς τῆς μη- δανίσσεως τὸν βαθμὸν ἐκείνον, ὃν ἡ φυσιολογία δὲν συμπεριέλαβεν ἀκόμη εἰς τὰς παρατηρήσεις τῆς, καὶ ὅστις οὔτε εἰς τὸν ὕπνον, οὔτε εἰς τὴν ζωὴν, οὔτε εἰς τὸν θάνατον δὲν ἀνήκει. Μόλις δὲ κατῴρωσε νὰ τὸν ἀναστήσῃ ὁ φρικαλέος θόρυβος ἑκατὸν μυριάδων φωνῶν, ὧν ὁ χορὸς ὁμοθυμαδὸν ἔψαλλεν ἀποχαριετι- σμούς εἰς τὴν σελήνην καθ' ἣν στιγμὴν ἀνέτελλεν ὁ ἥλιος.

Τότε ὁ λόρδος Οὐιτμόρος, στηριζόμενος εἰς τοὺς βραχιῶνας τῶν δύο υἱῶν τοῦ Κολάου, καὶ βαδίζων διὰ τῶν ποδῶν των, κατέβη εἰς τὸν κοιτῶνά του, ἀνερρί- χθη ἑναγωνίως εἰς τὴν κλινὴν του, καὶ ἐβυθίσθη ἐκ νέου εἰς τὸν λήθαργόν του. Ὡραι τινὲς ἀναπαύσεως ὀρίζοντίας τὸν ἀνεκοφίσαν ὀλίγον, ἀλλ' ἐξύπνησεν αἰ- φνιδίως, ἐνυπνιασθεὶς ὅτι, ἐνδεδυμένος ὡς ταυρομά- χος, ἐκινδύνευε νὰ διασπασθῇ ἀπὸ βοδὸς κέρατα. Ἐπει- δὴ δὲ δὲν εἶχεν εὐκαιρήσει νὰ ἐκδυθῇ, εὐρέθη ὅλος ἑ- τοίμως νὰ δεχθῇ τὸν Κολάον, εἰσελθόντα εἰς τὸν κοι- τῶνά του μὲ καλὴν εἰδῆσιν εἰς τὰ χεῖλη.

Ἦρχετο νὰ τῷ ἀναγγεῖλῃ ὅτι ἔλαβεν ἐπιστολὴν ἐκ Ζε-ἔλ, καὶ ὅτι ὁ αὐτοκράτωρ ἐπέτρεπεν εἰς τὸν λόρδον Οὐιτμόρον νὰ διατρίψῃ ἐπὶ τριμηνίαν εἰς Τογγ- Τσου-φού.

Ὁ εὐγενὴς λόρδος ἀπέπεμψε στεναγμὸν ἐκ μυχι- ῶν, καὶ ἐπετηδεύθη εὐχαριστήριον νεῦμα.

Ἐπρόσθετε δὲ ὁ Κολάος ὅτι ὁ πρόεδρος τῆς Ἱστο- ρικῆς Ἑταιρίας περιέμενε τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ λόρδου Οὐιτμόρου εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἀλ η θ ὤς με γ α λ ο υ φω τ δς, καὶ ὅτι λαμπραὶ προπαρασκευαὶ ἔγινον πρὸς ὑποδοχὴν του.

— Θὰ ὑπάγω νὰ ἐπισκεφθῶ τὸν πρόεδρον, εἶπεν ὁ Λόρδος Οὐιτμόρος μὲ τόνον ὡς τὸν τοῦ τελευταίου στεναγμοῦ ἀποκαρτερῶντα.

Ὁ Κολάος ἐμειδίασε τότε μὲ ἄκραν ἀρέλειαν, καὶ ἐσχηματίσθη ὡς ἄνθρωπος ἔχων νὰ ζητήσῃ χάριν τι- νὰ, καὶ μόλις νικῶν τὴν πρὸς τοῦτο δειλίαν του. Ὁ δὲ Οὐιτμόρος ἤνοιξε τὸ ἥμισυ τῶν πεφλογισμένων του ὀφθαλμῶν, τὸν ἤντισε, καὶ ἔκαμψε τὸ σῶμά του ὡς σημεῖον ἐρωτηματικόν.

Τότε ὁ Κολάος τῷ εἶπε ὅτι ὅλοι τῆς πόλεως εἰ- σοφὲι περιέμενον εἰς ἀπάντησιν εἰς τὸν λόγον τοῦ προέ- δρου νὰ μεταφράσῃ ὁ λόρδος Οὐιτμόρος σινιστὶ τὴν γενικὴν ἱστορίαν τῆς Ἀγγλίας.

— Τίς νὰ μεταφράσῃ τὴν ἱστορίαν ταύτην εἰς τῆς κι- νεζικῇ; ἐρώτησεν ὁ διπλωμάτης μετὰ προφανοῦ τρόμου.

— Ὑμέτερα ἐξοχότης, ἀπήντησεν ὁ Κολάος με- τὰ χαριστάτου μειδιάματος.

— Ἀλλὰ πῶς ἔχουσι τὴν ἀξίωσιν νὰ τοῖς μεταφρά- σω σήμερον δέκα τόμους ἱστορίας; ἀνεκράξεν ὁ Οὐιτ- μόρος.

— Ἐξοχότης Ὑμέτερα τρεῖς μῆνας ἐδῶ, εἶπεν ὁ Κολάος μετὰ γοητευτικῆς ἀρελείας.

— Αἱ εἶπεν ὁ Οὐιτμόρος, καὶ ἡ κεφαλὴ του κα- τέπεσεν ἐπὶ τοῦ στήθους του μετὰ τοῦτο τὸ Ἄ!

Οἱ σοφοὶ ἐχορήγουν εἰς τὸν Λόρδον Οὐιτμόρον τριῶν μηνῶν προθεσμίαν ὥπως μεταφράσῃ σινιστὶ ἔλουν τὸν Οὐμον. Ἐπρόκειτο δηλαδὴ νὰ εἰκοδομήσῃ τὸ κινε- ζικὸν τείχος ἐν χειρογράφῳ.

— Ὑπάγετε νὰ εἰπῆτε εἰς τοὺς σοφοὺς, εἶπεν ὁ Οὐιτμόρος πρὸς τὸν Κολάον, ὅτι θὰ μεταφράσω τὴν ἱστορίαν ταύτην.

Ὁ δὲ τόνος μεθ' οὗ ἐπρόφερε τὰς λέξεις ταύτας, ἀπεδείκνυνεν ὅτι ὁ ἀγωνιῶν ἐδοκιμὸς εἶχε συλλάβει ἰσχυράν τινα ἀπόφασιν.

Μείνας δὲ μόνος, ὁ Οὐιτμόρος ἀπέτεινε πρὸς ἑαυτὸν τὸν μονόλογον τοῦτον. « Ὁ διάβολος νὰ τοὺς εὐλο- γήσῃ τοὺς ἐπαράτους αὐτοὺς Κινέζους. Ἐγώ, νὰ δια- τρίψω τρεῖς μῆνας ἐδῶ; οὔτε τρεῖς ἡμέρας, οὔτε τρεῖς ὥρας. Θεὸν ἰδοῦν.

Μετὰ μικρὰν δὲ σιωπῇ, προσέθηκε τὴν ἀκλόουθον σκέψιν. Καὶ ὁ Λόρδος Βαθοῦρτος μοι παρήγγειλε νὰ βολιδοσκοπήσω τὴν ἀπέραντον ταύτην λίμνην, ὅπου σήπονται τριακόσια ἑκατομμύρια ἀνθρώπων!! ὦ! ἂς ἔλθῃ νὰ τὴν βολιδοσκοπήσῃ ὁ ἴδιος, ὁ Λόρδος Βα- θοῦρτος! . . Ἐγὼ βολιδοσκοπῶ τὸν στόμαχόν μου, καὶ δὲν εὐρίσκω τίποτε εἰς αὐτόν.

Ἡ ἀγγλικὴ ἀστείότης αὕτη ἀνεκάλεσε μειδιάμα ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ Οὐιτμόρου. Προσπαθήσας δὲ νὰ βαδίσῃ, εἶδεν ὅτι ἔχει δυνάμεις, διότι ἰσχυρὰ ἀπόφα- σις ἐπενεργεῖ πάντοτε καλῶς ἐπὶ σώματος ἀσθενοῦς. Τὴν ἐνδίδουσιν φύσιν ἐνισχύει τῆς ψυχῆς ἡ δραστηριότης.

Ὁ Οὐιτμόρος ἐμελέτα νὰ δραπετεύσῃ.

Ἀποφασίσας ἅπαξ τὸ σχέδιον τοῦτο, ὁ εὐγενὴς λόρ- dos ὑπέκυψεν εὐθύμως εἰς πᾶν ὅ,τι ἐδύνατο νὰ τῷ συμβῇ κατὰ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῆς ἀνθρωποκτό- νου δουλείας του. Ἐγευματίσεν ἐπομένως γενναίως εἰς τὴν τράπεζαν τοῦ Κολάου, δὲν περιεφρόνησε τὰ φυτι- καὶ ἐδέσματα, καὶ ἐτόλμησε νὰ ἐγκίσῃ μὲ ἄκρους τοὺς ὀδόντας ὡς καὶ τὸ ἀηδὲς τηγανητὸν Ἀ χ ο ὕ ε-ο ὕ ἐ ν. Με- τὰ δὲ τὸ συμπόσιον ἀπῆλθεν εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἀλ η θ ὤς με γ α λ ο υ φω τ δς ἐν ὅ,τι ἐπισκεφθῇ τοὺς σοφοὺς.

Ὁ ναὸς οὗτος εἶναι ἐν τῶν θαυμάτων τῆς Κίνας. Τὸ ἄγαλμα τοῦ θεοῦ ἐπικάθεται ἐπὶ βωμοῦ ὀλοχρύ- σου καὶ ἐν ᾧ αἱ βαθμίδες αὐτοῦ περιστοιχίζονται ἀ- καταπαύστως ὑπὸ ἀπείρου πλήθους εὐλαδῶν, τὰ λοι- πὰ ὅλα τοῦ ναοῦ μέρη εἰσὶ παραδεδομένα εἰς βέθη- λα ἔργα. Ἐκεῖ ἀστεγοὶ οἰκογένειαι ἐρχονται καὶ δει- πνοῦσι καὶ κοιμῶνται ἐπὶ ψιθῶν· ἐκεῖ ἔμποροι πραγ- ματεύονται περὶ τῶν ὑποθέσεών των, ἐκεῖ τῶν Ἰσχυρῶν ἢ πλοιαρίων οἱ κυβερνήται πίνουνσι ὄπιον· ἐκεῖ νέαι κόραι ζητοῦσιν ἄνδρας, καὶ λάμψαι παῖζουσι τοὺς πεσ- ούς· ὥστε ὁ ναὸς οὗτος εἶναι ἀληθὴς ἐπιτομὴ τοῦ κι- νεζικοῦ βίου. Ὅταν εἰσῆλθεν εἰς αὐτὸν ὁ Λ. Οὐιτμό- ρος, εὔρε τοὺς σοφοὺς καθημένους ἐπὶ ῥάβδων ναυκλεί- ας, καὶ καπνίζοντας τὰς καπνοσύριγγάς των μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑψωμένους εἰς τὸν οὐρανόν.

Διήρκεσε δὲ ἡ ἐπίσκεψις του βραχύτατον, διότι ὁ εὐγενὴς λόρδος δὲν ἐξεφώνησε λόγον, ἀλλ' ὑπεσχέ- θη νὰ μεταφράσῃ τὴν ἱστορίαν τῆς Ἀγγλίας εἰς κι- νεζικὴν γλῶσσαν, καὶ νὰ φέρῃ τὸ χειρόγραφόν του εἰς τοὺς σοφοὺς μετὰ τρεῖς πανσελήνους.

Οἱ δὲ σοφοὶ ἐταλάντευθον ἐπὶ τῶν καθεδρῶν των κινούντες τὰς κεφαλὰς, ὡς εὐχαριστοῦντες τρόπον τι- νὰ τὸν μέλλοντα μεταφραστὴν.

Ὁ Κολάος ἐπροσποιεῖτο διεῖναι ὅλος ἑκτασις καὶ ἐνθουσιασμός, καὶ ποτὲ δὲν παρεῖχεν εἰς τὸν λόρδον Οὐιτμόρον τὴν ἐλαχίστην ἀφορμὴν ὑπονοίας. Ἄλλ' ὁ νηρὸς κινέζος ἐδύνατο νὰ παῖξῃ εἰς τὸ ἄκρον τοῦ μι- κροῦ ὄνουχός του τὸν Ταλλεϋράνδον καὶ τὸν Μεττερ- νίχον. Κατάρθωνε νὰ περιβάλληται ἀπὸ τῶν ἄκρων τῶν ποδῶν του μέχρι τῆς ἄκρας τῆς οὐρᾶς του χαρα- κτήρα ἀφελείας ἀταράχου, καὶ ποτὲ οὔτε ἡ ἐλαχί- στη τοῦ ἐνδύματός του πτυχὴ, οὔτε ῥυτίς τις ἐπὶ τοῦ προσώπου του δὲν ἐπρόδιδε τὴν κακίαν τὴν ἐμφω- λεύουσαν ἐν τῇ διανοίᾳ του· ἐξ ἐναντίας δὲ ἐπὶ τοῦ αἰωνίου ἐρυθήματος τῶν σφαιροειδῶν παρεῖων του ἡ ἀγαθότης μόνῃ ἐπὶνῳει. Εἶχε πρόσωπον ἀγγέλου, ἀλλὰ πνεῦμα καὶ σῶμα ὁραγγ-οὐτάγγ.

Ἐπανελθὼν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Κολάου, ὁ λόρδος Οὐιτμόρος ἐπετηδεύθη τρόπους ἀμεριμνίας καὶ εὐθύ- μου ἀπερισκεψίας, ὅπως ἀπατήσῃ τοὺς κατασκόπους του, καὶ τοῖς κρύψῃ μὲ ὄλην τὴν πτωχὴν εὐρωπαϊκὴν πανουργίαν του, τοὺς σκοποὺς τῆς μελλούσης του δρα- πετεύσεως. Ἀνέλαθεν ὅλους τοὺς τόνους καὶ ὅλας τὰς θέσεις ὅσας εὔρεν σεσημειωμένας εἰς τὸ λεξικὸν τῆς ἐξηγηνισμένης διπλωματίας, ἐδείχθη φιλικώτατος πρὸς τὴν οἰκογένειαν τοῦ Κολάου, ἐθώπευσε μὲ τὴν χεῖ- ρα τοὺς μικροὺς κινέζους, ἐζήτησε βιβλίον Πεκινικοῦ χάρτου καὶ φιάλην μελάνης τοῦ Ζέ-ὸλ ὅπως γράψῃ τὴν μεταφράσιν τῆς ἱστορίας τῆς Ἀγγλίας, ἐκάπνι- σε δὴ καπνοσύριγγας ὁποῦ διὰ νὰ φανῇ ὡς ξένος θέλων νὰ προσοικειωθῇ τὰ ἥθη καὶ νὰ συνηθίσῃ εἰς τὸ κλίμα τοῦ τόπου ὃν σκοποὶν ἔχει νὰ κατοικήσῃ ἐπὶ πολὺ. Ὁ δὲ Κολάος ἄφ' ἑτέρου ἐπεδείκνυν ἐπὶ τῶν παρεῖων καὶ ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν του παιδίου ἀπε- ρισκεψίαν καὶ ἀπροσεξίαν, καὶ προσεφέρτερο πρὸς τὸν Οὐιτμόρον ὥς ἂν ἤθελε νὰ τῷ ἐμπνεύσῃ μακρὰν φι- λίαν, καὶ προσέθη μάλισμα μέχρι τῆς ὑποσχέσεως τοῦ νὰ προμηθεύσῃ εἰς τὸν εὐγενὴ λόρδον γυναικωνίτην δι' αὐτὸν ἐπιτήδεας ἐκλελεγμένον ἐκ τῶν ἀριστοκρατι- κωτέρων ἀγορῶν τοῦ Τογγ-Τσου-φού.

Περὶ τὸν εἶναι νὰ εἰπῶμεν ὅτι ὁ Κολάος εἶχεν ἐν- νοήσει τὸ περὶ δραπετεύσεως σχέδιον τοῦ Οὐιτμόρου πρὶν οὗτος τὸ συλλάβῃ ἀκόμη. Καὶ οὕτως ὁ διπλωμάτης τῆς Ἀλβιώνος ἠπατήθη παντοιοτρόπως ὑπὸ τοῦ ὑπουρ- γοῦ τῆς Κίνας, μηχανευόμενος τὰς ἀγγινουστάτας ἐ- πινοίας τῶν πονηροτέρων διπλωματῶν τοῦ ἁγ. Ἰακώβου, πρὸς ἐπιτυχίαν σχεδίου συμφέροντος εἰς τὸν ἀντίπα- λόν του. Ἦθελεν ἀναφρίξει ἡ ἐθνικὴ του υπερηφάνεια ἂν ἐδύνατο ν' ἀκούτῃ τὸν ἐνδόμυχον εἰρωνείας μυκτη- ρισμὸν ὃν ἐπέχεον ἐπ' αὐτοῦ ὁ τετραχεῖρ Κολάος.

Ἡ προσφορὰ τοῦ γυναικωνίτου ἐκορύφωσε τὴν ἠθικὴν ἥτιαν τοῦ Λόρδου Οὐιτμόρου, καὶ ἤθελε δώσει ὄλην του τὴν περιουσίαν ἀντὶ πλοίου διευθυνομένου πρὸς τὴν κιτρίνην θάλασσαν. Ἐφεδεῖτο δὲ πᾶσαν στιγμὴν μὴ ἰδῇ μὲ κωδωνία καὶ μὲ καγχασμοὺς εἰσβάλ- λοντα παρ' αὐτῷ τὸν παράδεισον τοῦτον τῶν κινεζί- δων, μὲ τοὺς λοξοὺς ὀφθαλμοὺς των, τὰ λεπτοῦσθ των καλύμματα καὶ τοὺς νηπιώδεις των πόδας. Ἡ τιμὴ τῆς μεγάλης Βρεταννίας κατεστρέφετο ἐν αὐτῷ καὶ ἐπίσης σκόπελος ἦν καὶ νὰ δεχθῇ καὶ ν' ἀπο- ποιῇ τὸν γυναικωνίτην. Ἐπρεπε λοιπὸν ν' ἀναχω- ρήσῃ, καὶ τὸ ταχύτερον.

Ἀμα λοιπὸν ἡ οἰκία τοῦ Κολάου ἐδυθίσθη εἰς σιω- πὴν καὶ ἀνάπαυσιν, ὁ Λόρδος Οὐιτμόρος ἐξῆλθε τοῦ κοιτῶνός του, καὶ εὐρὼν μετὰ τινος ἐκπλήξεως ὅλας τὰς θύρας ἀνοικτάς ἐμπρός του, ἔφθασεν εἰς τὴν

πλατεῖαν, χωρὶς οὐδεὶς νὰ τὸν ἐνυχλήσῃ εἰς τὴν ἀρ- χὴν ταύτην τῆς δραπετεύσεώς του. Ἦν δὲ μόνος, καὶ ἔχαιρε πολὺ ὅτι εἶχεν ἀφήσῃ τὸν ὑπηρέτην του εἰς τὸ χωρίον Νιεν-σιν, παρὰ τὸν ἔσχατον καταρ- βάκτην τῆς αυτοκρατορικῆς διώρυγος. Μεταμφιεσθεὶς μὲ κινεζικὰ ἐνδύματα, ἃ ἔλαβε κρυφίως ἀπὸ τὴν σκευοθήκην τοῦ Κολάου, διέφευγε δι' αὐτῶν εὐκολό- τερον, ἂν καὶ κατὰ δυστυχίαν τὸν ἐφώτιζε σελήνη κινεζικωτάτων διαστάσεων. Καταβαίνων δὲ ἀπὸ διω- ρύγων εἰς διώρυγας, δαψιλεύων τὸν χρυσὸν εἰς τοὺς ναύτας, ἔφθασε μεθ' οὗ πολὺ εἰς τὴν μεγάλην ὑγρὰν ὁδὸν, τὴν συνεχομένην μετὰ τοῦ κιτρίνου ποταμοῦ, καὶ ὁμῶς δὲν ἐνόμισεν ὅτι ἔπρεπε νὰ ἀκόμη νὰ εὐχα- ριστήσῃ τὴν θεῖαν πρόνοιαν, μέχρις οὗ ἀφίχθῃ εἰς τὴν ἐπαρχίαν Τσίεν-κία.

Μετὰ δεκαπέντε ἡμέρας ὁ Λόρδος Οὐιτμόρος ἔ- πλεεν ἐπὶ τῆς κιτρίνης θαλάσσης, ἐπιβασθεὶς εἰς τὸν Κίλωνα, ἀγγλικὸν δίκροτον, περιπλέον τὰς ἀκτὰς τῆς Κίνας, ἵνα δεικνύῃ τὴν βρεταννικὴν σημαίαν εἰς ἀπόστασιν ἡμισείας βολῆς πυροβόλου.

Ἐν τῇ ἀργείᾳ τοῦ πλοῦ ὁ Λόρδος Οὐιτμόρος ἔγρα- ψε μικρὸν ὑπόμνημα πρὸς τὸν Λόρδον Βαθοῦρστον. Τὸ περίεργον τοῦτο πόνημα ποτὲ δὲν ἐτυπώθη, ἀλ- λά διατηρεῖται ἐπιμελῶς εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ ἐν Οὐί- τε-Ἀλλ καταστήματος, καὶ οἱ διπλωμάται τὸ συμ- βουλευόμεναι ὁσάκις τὸ ὑπουργεῖον τοῦ ἁγίου Ἰακώβου ἀσχολεῖται εἰς τὰ τῆς Κίνας. Εἰς τὸ χειρόγραφον τοῦτο ὁ Λόρδος Οὐιτμόρος παρέλιπε τὴν περιγραφὴν τῶν τόπων, λέγων ὅτι ἀφῆναι τὴν κούρην διακέ- δασιν ταύτην εἰς τοὺς κοινοὺς τῶν περιηγητῶν. Πε- ριωρίσθη δὲ μόνον βολεδοσκοπήσας ἠθικῶς τὴν ἀπέ- ραντον ταύτην λίμνην ὅπου σήπονται τριακόσια ἑκα- τομύρια ψυχῶν, καὶ διέγραψε μόνον τὸ ἀποτελεσμα- τῶν σπουδῶν του περὶ τοῦ χαρακτήρος τοῦ βαρβάρου καὶ ἰδιορρύθμου τούτου λαοῦ. Τὸ δὲ ἔργον τοῦ Λόρδου Οὐιτμόρου περατεῖται διὰ τῆς ἀκολουθοῦ εἰκόνας, ἥτις εἶναι ἀξία τοῦ Ἀδδισωνος.

«Ὁ Κινέζος ἔχει τὸ πνεῦμα βαρὺ, καὶ τὴν κατὰ- ληψιν παχυλὴν. Κέκτηται δὲ μόνον δῶα αἰσθητήρια, ἥτοι τρία ὀλιγώτερα ἀπὸ ἡμᾶς. Τὴν ἀπλότητά του ὑπερ- βαίνει ἡ ἀμάθειά του μόνῃ. Τόσον δὲ εὐαπάτητος εἶ- ναι, ὥστε λυπεῖται τις νὰ μεταχειρισθῇ πρὸς αὐτὸν δόλον. Καὶ τόσον πυκνὴ εἶναι παρὰ τοῖς Κινέζοις ἡ ὕλη, ὥστε ἀποκρούει ὡς θοῶραξ τὸ δξύτατον βέλος τοῦ πνεύματος. Ἐργάζεται δὲ ὀρμευφύτως, καὶ πράτ- τει σήμερον ὅ,τι ἔπραττε χθές. Ἀμα ἐξέληθ τῶν ἐλῶν καὶ τῶν καλυδῶν του, ἀποθνήσκει ὡς ὁ ἰχθὺς ἐκτὸς τοῦ ὕδατος. Εἶναι καστέρων λαός. Ὁ τόπος του εἶναι λίμνη, ἡ τροφὴ του βορβορώδης ῥίζα, ἡ κό- μη του οὐρὰ, ἡ χεῖρ του ποὺς κτήνους, ἡ γλῶσσα του κρωγμός. Ἐγνώρισα ἰδιαιτέρως τὸν πρωθυπουρ- γὸν ἡ Κολάον τῶν καστέρων τούτων. Ἐν καιρῷ τὸν μετεχειρίσθη εἰς τοὺς σκοποὺς μου, καὶ ὅταν ἠθέλητε νὰ μ' ἐναντιωθῇ, τὸν συνέτριψα ὡς κάλαμον.»

Οὕτως ἐσπούδασεν ὁ Λόρδος Οὐιτμόρος τὸν Κι- νεζικὸν χαρακτήρα.

Διδαχθῆτε ἐκ τούτου ὅλοι ὅσοι διπλωματικῶς ναυστολεῖτε πρὸς τὰς ἐκράς τοῦ Οὐάγγ-Ο.

ΤΟΥ ΜΕΡΗ

Μεταφρασθὲν ὑπὸ 'Ρ.